

جمهوری اسلامی ایران
وزارت معادن و فلزات
معاونت معدنی و اکتشافی
اداره کل معادن و فلزات استان چهارمحال و بختیاری

گزارش پایانی طرح عمرانی ملی:
عنوان طرح:

پیریت زدایی

آرژلیت پیریت دار معدن شهید نیلچیان (دو پلان)

شماره طبقه بندی: 40702482

مشاور: سازمان زمین شناسی کشور
مدیریت کانه آرای و فراوری

تهیه کننده: احمد امینی
با همکاری: علیرضا رئیسی و غلامرضا ملاطهری

سال 1376

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
1	1- پیشگفتار
2	2- برداشت نمونه
3	3- مطالعات مقدماتی
3	3-1- مقدمه
4	3-2- موقعیت جغرافیایی
6	3-3- تاریخچه بوکسیت و رسهای نسوز
7	3-4- تاریخچه مطالعات قبلی
9	3-5- آشنایی با مفهوم بوکسیت در ایران
10	3-6- توزیع استراتیگرافی بوکسیت در ایران
10	3-7- زمین شناسی معدن و ساختار ماده معدنی
12	3-8- استراتیگرافی و لیتولوژی
12	3-8-1- سازند خانه کت
13	3-8-2- سازند نیریز
13	3-8-3- سورمه- نیریز
14	3-8-4- طبقات کرتاسه
14	3-9- زمین شناسی اقتصادی
14	3-9-1- زون آرژیلیت پیریتی
15	3-9-2- زون آرژیلیت خاکستری روشن
15	3-9-3- زون بوکسیت سفید رنگ پودری
16	3-9-4- زون بوکسیت قلوه ای
16	3-9-5- آرژیلیت سیاه
16	3-10- ذخیره ماده معدنی
20	3-11- نتیجه گیری و پیشنهاد
21	4- مطالعات میکروسکوپی
22	4-1- نمونه اول سنگ (زمینه روشن)
29	4-2- نمونه اول سنگ (زمینه سیاه رنگ)
34	4-3- نمونه دانه بندی 0/15+0/212-میلیمتر (100+70- مش)
39	4-4- نمونه دانه بندی 0/212 میلیمتر (70+ مش)
45	5- خردایش و آماده سازی نمونه
45	6- شناسایی نمونه (مطالعات کاربردی)
45	6-1- مطالعات کانی شناسی توسط اشعه ایکس
45	6-2- تجزیه کامل شیمیایی نمونه اولیه
46	7- عملیات کانه آرایی
46	7-1- تجزیه سردی نمونه اولیه
50	7-2- آزمایشات ثقلی
50	7-2-1- آزمایش با میز لرزان
50	7-2-1-1- آزمایش با میز لرزان روی نمونه اولیه 400+35- مش

- شده (0/5+0/038- میلیمتر)
- 52 7-2-1-2- آزمایش با میز لرزان روی نمونه اولیه 140+35- مش شده (0/3+0/106- میلیمتر)
- 53 7-2-1-3- آزمایش با میز لرزان روی نمونه اولیه 120+50- مش شده (0/3+0/125- میلیمتر)
- 54 7-2-1-4- آزمایش با میز لرزان روی نمونه اولیه 140+50- مش شده (0/3+0/106- میلیمتر)
- 55 7-2-2-2- آزمایشات با ماریچ همفري
- 55 7-2-2-1- آزمایش با ماریچ همفري روی ذرات 50- مش شده (0/3- میلیمتر)
- 56 7-2-2-2- آزمایش با ماریچ همفري روی ذرات 400+50- مش (0/3+0/038- میلیمتر)
- 57 7-3- آزمایش فلوتاسیون
- 57 7-3-1- آزمایش فلوتاسیون روی نمونه اولیه 50- مش شده (0/3- میلیمتر)
- 59 7-3-2- آزمایش فلوتاسیون روی نمونه اولیه 140- مش (0/106- میلیمتر)
- 60 7-3-3- آزمایش فلوتاسیون روی نمونه اولیه 400+50- مش (0/3+0/038- میلیمتر)
- 65 7-4-4- آزمایشات مغناطیسی خشک و تر
- 65 7-4-1- انجام آزمایشات مغناطیسی تر
- 67 7-4-2- انجام آزمایشات مغناطیسی خشک
- 68 7-4-3- انجام آزمایشات مغناطیسی خشک و تر روی نمونه 50- (0/3- میلیمتر)
- 69 8- نتیجه گیری نهایی
- 71 9- پیشنهادات جهت ادامه کار
- 72 10- شمایی ساده از نحوه انجام عملیات فراوری و کانه آرایي به روشهاي مختلف

1- پیشگفتار

بدون شك امروزه صنعت نسوز در بسیاری از کشورهای جهان بویژه ایران که یکی از کشورهای در حال توسعه میباشد، از جایگاه خاصی برخوردار است. در این راستا و به منظور استحصال هرچه بیشتر و بهتر از کانسارهای نسوز کشور، اداره کل معادن و فلزات استان چهارمحال بختیاری با اجرای پروژه پیریت زدایی از آرژیلیت پیریت دار معدن دوپلان (شهید نیلچیان) توسط سازمان زمین شناسی کشور گامی در جهت استفاده از ذخایری که دارای درصد پیریت بالاتر از استاندارد شرکت تهیه و تولید مواد نسوز دارند برداشته است. بمنظور اجرای پروژه اخیر مطابق ماده 5 شرح خدمات قرارداد منعقد شده فیما بین سازمان زمین شناسی و اداره کل معادن و فلزات استان چهارمحال بختیاری پس از تهیه نمونه از منطقه و جمع آوری اطلاعات مقدماتی و زمین شناسی معدن توسط کارشناسان گروه اکتشاف سازمان و شناسایی دقیق نمونه عملیات کانه آرای و فرآوری از خردایش و آماده سازی نمونه تا بررسی روشهای ثقلی مغناطیسی و فلوتاسیون با موفقیت انجام پذیرفت. نحوه انجام آزمایشات فن آوری و نتایج حاصل از آنها در بخش هفتم آورده شده است. در پایان فلوشیب عملیات انجام شده با توجه به اطلاعات بدست آمده از مطالعات کانه آرای در مقیاس آزمایشگاهی، ارائه گردیده است. در اینجا لازم میدانیم از آقای مهندس ایروانی که امکانات لازم جهت اسکان کارشناسان را در شهر کرد فراهم نمود و هماهنگی لازم با مسئولین معدن دوپلان و شرکت تهیه مواد نسوز در اصفهان (پیر بکران) را بعمل آوردند تشکر و قدردانی نمود. همچنین از قدردانی سرپرست معدن آقاه مهندس رادفر و کادر فنی معدن آقای مهندس صالحی و آقای مهندس فلاحتی که افزون برداختیار گذاشتن امکانات معدن اطلاعات ارزشمندی را ارائه نمودند تشکر میشود. همچنین از جناب آقای مهندس زمانی معاونت بهره برداری شرکت تهیه و تولید مواد لولیه فولاد ایران که گزارشات و نقشه های معدن دوپلان را جهت بررسی به سازمان زمین شناسی ارسال داشتند تشکر میگردد. در پایان از آقای مهندس دری که زحمت تهیه گزارشات زمین شناسی منطقه را برعهده داشتند و همچنین همکاران محترم آزمایشگاههای سازمان زمین شناسی و سرکار خانم علی عسگری که تایپ گزارش، رسم نمودارها، جداول و فلوشیت های این گزارش را انجام دادند و تکسین های گروه کانه آرای و فرآرای صمیمانه تشکر و قدردانی میشود.

2- برداشت نمونه:

یقیناً انجام دقیق عملیات کانه آرایي و فر آوري و حصول يك نتیجه گيري منطقي مستلزم وجود يك نمونه معرف مناسب از منطقه میباشد. براي اين منظور کارشناسان سازمان زمین شناسي با همکاری کارشناسان معدن از تعداد 22 انباشته موجود (به وزن تقریبي هر يك 20 تن) عملیات نمونه گيري را به انجام رسانیدند.

مطابق نظر کار شناسان معدن به علت اين که اين انباشته ها هر يك بارها از جايي به جاي ديگر منتقل گردیده بودند. کاملاً یکنواخت شده و لزومي براي شبکه بندي آنها وجود نداشت در هر انباشته نمونه گيري از چند نقطه صورت پذیرفت تا حدود 10 كيلوگرم نمونه بدست آید.

مطالعات مقدماتی

3-1- مقدمه:

پیرو قرار داد منعقد شده بین اداره کل معادن و فلزات چهار محال و بختیاري و سازمان زمین شناسي در خصوص کانه آرایي و پیریت زدایی آرژیلت معدن خاک نسوز و بوکسیت شهید نیلچیان (دو پلان). يك اکیپ کارشناسي در تاریخ 76/10/20 به منطقه اعزام شد که وظایف زمین شناسي و معدني آن به عهده نگارنده (محمد باقر دري) بود. با توجه به اين که در زمان بازدید منطقه از برف پوشیده شده بود سعی بر آن شد که براساس اطلاعات موجود در سازمان زمین شناسي، ادارات کل معادن و فلزات و شرکت تهیه مواد غیر فلزي گزارش کلي تهیه گردد.

هدف اين گزارش با توجه به شرح خدمات ارائه اطلاعاتي در باره موقعیت جغرافيايي و سوابق معدن ساختار ماده معدني و زمین شناسي معدن و بالاخره تعیین ذخیره آرژیلیت با توجه به سوابق اکتشافی معدن میباشد در اين خصوص به مسائل زمین شناسي، کاني شناسي و مقایسه آن با ديگر افقهاي بوکسيتي ايران اشاره شده است.

3-2- موقعیت جغرافيايي:

معدن دو پلان با موقعیت جغرافیایی عرض $31^{\circ}53'15''$ و طول $50^{\circ}39'5''$ شرقی در حدود 200 کیلومتری جنوب غربی اصفهان در 110 کیلومتری شهر کرد و 15 کیلومتری ناغان در یکی از دهستانهای بخش میانکو به نام مشایخ که از نظر تقسیمات جغرافیایی مربوط به شهرستان اردل می باشد در استان چهار محال و بختیاری قرار دارد. این استان با گسترش حدود 14820 کیلومتر مربع در بخش مرکزی رشته کوههای زاگرس واقع است ارتفاع سبز کوه یعنی کوهی که معدن دو پلان در دامنه آن قرار دارد 3249 متر میباشد. معدن کاری در ترازهای ارتفاعی 2236، 2205، 2229، 2250 متر صورت میگیرد.

جاده های ارتباطی معدن در قیاس با سایر معادن ایران دارای کیفیت بسیار خوب میباشد و راه دسترسی به معدن از اصفهان به دو طریق صورت می پذیرد.

1- اصفهان- بروجن-بخش ناغان – روستای با جگیران که 225 کیلومتر جاده آسفالتی و از روستای باجگیران به معدن دو پلان $4/5$ کیلومتر جاده شن است.

2- اصفهان –شهر کرد –شلمزار و بخش ناغان –روستای باجگیران که 222 کیلومتر جاده آسفالتی ($1/5$ کیلومتر بعد از روستای باجگیران) و جاده اختصاصی معدن $4/5$ کیلومتر شنی میباشد لازم به ذکر است هر دو مسیر در قسمتی مشترک بوده و روستای باجگیران در کنار راه ارتباطی استان اصفهان- استان خوزستان قرار گرفته است به بیان دیگر معدن دو پلان با یک جاده شنی 4 کیلومتری به جاده آسفالتی استان اصفهان – استان خوزستان ارتباط دارد.(نقشه شماره یک 1) نام معدن دو پلان که جدیداً به معدن شهید نیلچیان تغییر یافته از روستایی به نام دو پلان گرفته شده است. دو سر شاخه کارون در محل این روستا به هم میپیوندند و دو پل قدیمی که آثار پایه های آن از ساروج است بر روی این دو شاخه پر آب احداث شده بود که تخریب گردیده و امروز دو پل کوچک جایگزین آن شده است. بنظر میرسد در مجموع استان بسیار بکر باشد و فصل مناسب کار نیمه دوم بهار تا تابستان و نیمه اول پاییز باشد زیرا بقیه فصول سال ارتفاعات و معدن را برف گرفته و بارش بارانهای پاییزی و بهاری کار عملیات زمین شناسی را مختل می نماید البته کار داخل معدن چون زیر زمینی میباشد در تمام فصول سال انجام می شود. این معدن بطور حتم در ناحیه و شاید در استان بزرگترین پروژه موجود باشد و پروژه بزرگ دیگری در منطقه مشاهده نمی شود و اقتصاد مردم محلی بر دامداری،کشاورزی و صنایع محلی آن هم در شکل بسیار ابتدایی استوار میباشد. بیش از 85 درصد نیروی کار کارگری معدن از افراد بومی

می باشند و نیروی کارگری نیمه متخصص و همچنین مهندسين و کادر فنی تماماً غیربومی می باشند. در منطقه وضعیت آموزشی، بهداشتی و اقتصادی پایین است که به نظر میرسد دلایل عمده آن موارد ذیل باشد.

- صعب العبور بودن استان و نبود راههای ارتباطی کافی (البته در سالهای اخیر یک شبکه راهها افزوده شده است).
- فرهنگ کوچ نشین
- عدم وجود پتانسیل معدنی و یا اقتصادی نبودن آنها به دلایل مختلفی همچون وضعیت زمین شناسی، مرفولوژی راههای ارتباطی.....
- الگوی اقتصادی، معیشتی منطقه که هنوز در مناطق روستایی از یک الگوی ابتدایی اقتصادی پیروی میکنند.

به نظر می رسد که برای رفع کمبودهای فوق به کار فرهنگی نیاز بیشتری باشد.

3-3- تاریخچه بوکسیت و رسهای نسوز

برای نخستین بار بوکسیت در سال 1821 و آلومینیوم در سال 1827 شناخته شد و رسهای نسوز شاید اولین مواد نسوزی بوده که بشر از آن استفاده کرده است. اولین دسته بندی علمی در مورد انواع بوکسیت ها در 1962 توسط Harassowitz انجام گرفت. با وجود این که بیش از یک قرن از کشف آلومینیوم نمی گذرد بعد از فولاد دومین بازار معاملات جهانی را به خود اختصاص داده است و و ذخیره بهره برداری بوکسیت را با استفاده از تکنولوژی فعلی بین 22 تا 25 میلیارد تن ذکر نموده اند (احسان بخش 1370) در ایران اولین گزارش بوکسیت و نسوز در سال 1985 توسط Waitherp-kursten مربوط به شواهد بوکسیت دیاسبوری "بلبو" در کرمان میباشد به دنبال آن N.khadem-ns.w patterson 1967 آثار بوکسیتی قابل ملاحظه ای را در ماهان کرمان وزیرکان یزد گزارش نمودند. صمیمی (1966) اولین بوکسیت افق کرتاسه را در آهک های بنگلستان در سر فازیاب گزارش نمود. در سال 1972 صمیمی و Baikay گزارش در ارزیابی تمام بوکسیت های شناخته شده ایران نگاشتند.

در سال 1972 توسط صمیمی و Baikay افق بوسیت دارای تحت عنوان نهشته های قبل از شمشک معرفی گردید که نهشته یزد، بوکان- مهاباد به این دسته تعلق دارد.

نهشته یزد توسط واله 1966 کشف گردید نهشته بوکان - مهاباد توسط افتخار نژاد هنگام تهیه نقشه کشف شد. دو افق بوکسیتی جاجرم نیز نخستین بار توسط واله کشف گردید و بعداز آن نهشته های دیگر کشف گردید.

3-4- تاریخچه مطالعات قبلی

نهشته دو پلان - دورك اولین بار توسط (Barnabas & Szantner(1968 (احسان بخش 1271) گزارش گردیده است قدیمی ترین کار زمین شناسی که صورت گرفته در منطقه به کار زمین شناسان انگلیس..... J. V.Harrison N.L Falcon A.Allison (1931) برمیگردد که نقشه های زمین شناسی 1:250000 منطقه را بدون استفاده از عکس هوایی تهیه نموده اند. در سال 1967 شرکت نفت ایتالیایی آجیب در منطقه کار و نقشه ای تهیه نموده که در دسترس نیست.

- در سال 1967 شریفی نور یان اولین کارمقدماتی را بر روی معدن دوپلان آغاز نمود و گزارش مقدماتی او در شرکت ملی فولاد ایران و سازمان زمین شناسی موجود است. در سال 1967 معدن دوپلان مجدداً توسط شریفی و صمیمی کارشناسان سازمان زمین شناسی بهتر تشریح گردید.

- در سال 1967 شریفی به همراه Fatulin: Molodchikov معدن را مورد بازدید قرار دارد.

- در سال 1970 شریفی تعداد زیادی آنالیز شیمیایی از چاهک ها و ترا نشه ها به دست آورده که موضوع يك گزارش مقدماتی دیگری گردیده است.

- در سال 1972 شرکت ملی فولاد ایران به همراه کارشناسان روسی اولین کار تفضیلی بر روی معدن دوپلان انجام داده و اقدام به تهیه نقشه 1:1 0000 از محل معدن نمودند. در ادامه کار در سال 1973 آخرین کنترل تولید آزمایشگاهی انجام گرفت و سرانجام عملیات اکتشافی منطقه دو پلان توسط زمین شناسان روسی منجر به تهیه دوجلد گزارش گردیدیک جلد از گزارش فوق پیرامون زمین شناسی و تخمین و ارزیابی نهشته دوپلان میباشد. جلد دوم به بررسی های شیمیایی و تکنولوژیک پرداخته است.

- در سال های 1978-79 ظاهراً مجدداً جهت اکتشافات دقیقتر از کار شناس روسی استفاده شد و گزارش آنها در مرکز اسناد فنی شرکت ملی فولاد ایران نگهداری می گردد.

- در سال 1352 خانم شهلا آذریان کارشناس ارشد سازمان زمین شناسی کشور رساله کارشناسی ارشد خود را تحت عنوان تجزیه کامل شیمیایی کانه بوکسیت ناحیه دوپلان از دانشگاه تهران به پایان رسانده است.
- در سال 1362 نقشه زمین شناسی 20000:1 منطقه دو پلان و دورک توسط حبیب الله امینی تهیه گردید.
- در سال 1351 تقی مدنی گزارش خلاصه ای از زمین شناسی و معدن خاک نسوز دوپلان برای واحد اکتشاف شرکت تهیه مواد غیر فلزی اصفهان تهیه نمود.
- در سال 1368 نقشه های تفصیلی زمین شناسی معدنی تهیه گردید و آخرین برداشت از وضعیت حفاریات زیرزمینی نسوز در دوپلان توسط حبیب الله امینی صورت گرفت.
- در سال 1365 هوشنگ پرچیده گزارش اکتشاف تفصیلی یال شمالی معدن آرژیلیت و بوکسیت دوپلان (شرکت تهیه مواد غیر فلزی اصفهان) را تهیه نمود که یکی از منابع اصلی این گزارش میباشد.
- در سال 1993 مهندس مشور اینترپلان توسط دکتر مهندس آکل اشتیبرت به مطالعه بررسی های زمین شناسی مهندسی و ژئوتکتیک معدن دوپلان پرداخت.
- در سال 1371 محمد حسین احسان بخش رساله کارشناسی ارشد خود را از دانشگاه شهید بهشتی تهران تحت عنوان بررسی زمین شناسی اقتصادی بوکسیت منطقه دوپلان به پایان رساند این رساله از دیدگاه علمی جامع ترین گزارشهایی میباشد. که تهیه گردیده و در آن به مسائلی از قبیل زمین شناسی، رابطه بوکسیت با سنگ بستر، رابطه بوکسیت و سنگ پوشش، کانی شناسی، توالی کانی شناسی ژئوشیمی، رفتار عناصر کمیاب در نهشته دوپلان سنگ شناسی، فلسفه زمین شناسی و زایش پرداخته است.
- در سال 1372 محمد صادق نوروزی پایان نامه خود از دانشگاه آزاد اسلامی تحت عنوان مطالعه و تحقیق پیرامون مواد نسوز دوپلان تهیه نمود.
- در سال 1374 سازمان زمین شناسی نقشه 1:100000 برگه اردل را توسط آقای احسان بخش و رحیم زاده را به چاپ نهایی رساند که از دیدگاه چینه شناسی و زمین شناسی قابل ارزش می باشد.
- در سال 1374 رحمت اله حسین زاده اقدام به تهیه دفترچه مشخصات معدن دوپلان نموده است.

3-5- آشنایی بامفهوم بوکسیت و خاک نسوز.

کلمه بوکسیت از ناحیه لس بوکس less boux جنوب فرانسه گرفته شده است و تعارف متعددی برای آن گردیده و به طور کلی می توان گفت بوکسیت يك ماده معدني- رسوبي است که در نتیجه هوازدي سنگهاي مختلف در آب و هوای حاره یا شبیه حاره با توجه به مرفولوژی و زهکشی مناسب تشکیل می شود مجموع هیدرواکسیدهای Ti, Fe, Al موجب در آن بیش از 50% وزني است و هیدروکسیدآلومینیم بیشترین درصد آن را میباشند و در صنعت به کانه ای اطلاق میشود که نه تنها شرایط موجود در تعریف بالا در آن صدق کند بلکه تولید آلومینا از آن در شرایط جغرافیایی و اقتصادی مورد نظریه صرفه باشد. یکی از موارد مضر موجود در بوکسیت سیلیس است که در موقع تولید آلومینا مصرف سود را بالا میبرد و به صورت آلوموسیلیکاتهای سدیم رسوب میکند و بصورت باطله خارج میشود. بهمین جهت سیلیسی که در این فرایند با سود ترکیب می شود سیلیس فعال میگویند و در این رابطه مدول

$$Modul = \frac{Al_2O_3}{SiO_2} \text{ را مبنای ارزیابی قرار میدهند.}$$

رسهای نسوز (Fire clay) به رسهایی گفته می شود که درصد آلومین در آنها بالا (معمولاً بیش از 25%) و مقدار مواد ناخالصی کم (مواد قلیایی و اکسید آهن و غیره) باشد تا خاصیت نسوز بودن بالایی را نشان بدهد. کیفیت و خواص رسهای نسوز بستگی به P.C.E آن داشته و معمولاً P.C.E آن از 19 آغاز و به 37 نیز میرسد. اصطلاح رس نسوز به رسهایی که در اثر حرارت سفید رنگ نشده P.C.E آن بالای 19 است گفته میشود که شامل تعریف کائولین و بال کلی نمیگردد و این بدلیل سوخت سفید این دورس میباشد. (حسین 1366)

3-6- توزیع استراتیگرافی بوکسیت ایران

همانطوریکه ذکر گردید بوکسیت در شرایط خاص آب و هوایی و زمین شناسی تشکیل میشود و این شرایط در مقاطع خاص از زمین شناسی در نقاط مختلف جهان منجمله در ایران پدید آمده است. بطور کلی در ایران پنج افق بوکسیتی رس نسوز از پرمین تا کرتاسه در زونهای مختلف تشکیل گردیده که عبارتند :

- 1- پرمین (طبس). در زیر سازند نسن. روی آهک جمال نقاط پشت بام. بوکان البرز مرکزی.
- 2- پرمو- تریاس در تمام ایران آثار لاتریتی دیده میشود که مهمترین آن ذباط خان طبس . شاهیندژ
- 3- پایه ژوراسیک (تریاس- ژوراسیک) در البرز و ایران مرکزی خاک نسوز سنگرود. ناحیه گرگان (شیرین آباد) منطقه طبس.
- 4- در داخل ژوراسیک زیر ذغال ها و یادر داخل آنها بصورت پلاستیک کلی همراه با سازند شمشک در لویج (شمال نور)
- 5- کرتاسه میانی مابین سروک و ایلام گپ (نبود رسوب گذاری) وجود دارد که در آن مواد نسوز بوکسیتی تشکیل گردیده است (بوکسیت سرفاریاب. نسوز سمیرم)

3-7- زمین شناسی معدن و ساختار ماده معدنی

آنچه در اینجا تحت عنوان زمین شناسی بحث میشود مرجع اصلی آن نقشه زمین شناسی 1/100000 ادل (سازمان زمین شناسی- احسان بخش 1996) می باشد.

معدن دوپلان بخش کوچکی از ساختار بزرگ سینکلیناریم سبز کوه- کلار میباشد که دارای روند شمال غرب- جنوب شرق میباشد که یال شمال شرقی آن را کوه کلارویال جنوب غرب آن را سبز کوه تشکیل میدهد. روند عمومی همانگونه که ذکر شد از روند عمومی زاگرس تبعیت میکند و بوسیله دو رشته گسل باروند فوق مجموعه سینکلیناریم محدود میگردد.

گسل شمال شرقی دارای شاخه های متعدد میباشد که سنگ های اطراف آن بشدت خرد شده است بطوریکه از پویایی وفعال بودن آن در زمان حاضر حکایت میکند و از نظر موقعیت زمین ساخت در خارج از زاگرس مرتفع قرار دارد ولی مجموعه فعالیت آن در ارتباط با کوهزائی آلپی میباشد و امروز هم فعالیت آن بصورت زلزله و فعال بودن گسل ها ادامه دارد بطوریکه در حال حاضر منطقه زلزله هایی در مقیاسهای مختلف بطور متوسط حدود 30 زلزله (احسان بخش 1371) را در خود ثبت میکند که بزرگی زلزله ها حدود 5 ریشتر وکمتر است و غالب زلزله ها در امتداد مجموعه گسل فوق رخ میدهد. گسل محدود کننده

شمال شرقی که در دسته ای راندگی موازی اند تشخیص اصلی و فرعی بودن آن مشکل است.

اما گسل محدود کننده جنوب غربی که بر آن راندگی سبز کوه میتوان گذاشت بصورت یک گسل اصلی میباشد و در نزدیکی معدن دوپلان چند شاخه تقریباً موازی پیدا میکند و در بخش شرقی توسط گسل آب ونگ قطع میگردد.

یکی از کاملترین توالی زاگرس را میتوان در سینکلیناریم سبز کوه- کلار مشاهده نمود بطوری که رسوبات از کامبرین تا کواترنر با نبودها قابل بررسی میباشد. قدیمی ترین سازند دریال ها و جوانترین آن درهسته سینکلیناریم جای گرفته است. قدیمیترین آنی یعنی سازند باروت با راندگی درکنار سازند سروک قرار داده و در مرز این دو سازند رودخانه کارون جریان دارد. بر روی سازند باروت بترتیب سازندهای زاگون و لالون قرار گرفته و بر روی جوانترین بخش لالون یک ماسه سنگ صورتی رنگ کوارتزی وجود دارد که میتوان آن را معادل تاب کوارتزیت (میلاد) دانست مجموعه فوق با یک دگرشیبی زاویه توسط رسوبات پرمین پوشیده میشود و پس از آن توالی کامل چینه ای از پرمین بسمت سازندهای جوانتر ادامه دارد. کناره های ناودیس فوق الذکر درستیغ در اثر راندگی و تنشهای تکتونیکی دچار چین خوردگیهای پیچیده و موضعی گردیده است بطوریکه غالب مولفینی که در مورد ساختارهای عمومی نهشته دوپلان را یک طاقدیس و و در پاره ای از گزارشات آنتی کلیناریم معرفی نموده اند اما اگر دید زمین شناسی بزرگتر باشد تمامی این ساختارها بخشی از یک ساختار عظیم که در بالا معرفی گردید به حساب خواهند آمد (احسان بخش 1371).

نهشته دوپلان بخشی از سینکلیناریم عظیم است و ساختاری که نهشته درون آن جای دارد یک تاقدیس که پلانچ آن به سمت غرب میباشد بترتیبی که دریال جنوبی روند لایه ها بین 150 تا 180 درجه و زاویه شیب بین 15 تا 30 درجه و شیب بین 12 تا 35 درجه در تغییر است (احسان بخش 1371).

3-8- استراتیگرافی و لیتولوژی

همانگونه که در بخش زمین شناسی ساختمانی گفته شد معدن دوپلان در تشکیلات چین خورده زاگرس و در حاشیه سینکلیناریم سبز کوه- کلار جای دارد و متاسفانه در اغلب کارهای اکتشافی که بر روی معدن صورت گرفته است از دیدگاه چینه شناسی کمتر به آن پرداخته شده و غالباً استناد به کارهای اولیه ای گردیده است که بر روی معدن صورت

گرفته بطوري که قديمي ترين سنگهاي موجود در معدن دوپلان و سن نهشته بوكسيטי دوپلان را مربوط به گپ رسوبي پرمين يعني معادل بانسن در البرز و يا نبود رسوبي پرمو- ترياس دانسته بيشتر گذارشهاي سن پرمو- ترياس را براي آن قائل ميباشند ولي همانطوري که ذکر گرديد ماخذ اصلي زمين شناسي در اين نوشتار براساس نقشه 1/10000 اردل (سازمان زمين شناسي 1996) ميباشد و جديدتر و ياشايد جامع ترين کار زمين شناسي منطقه ميباشد که ناحيه وسيعي را تحت پوشش قرار داده و سازند هاي مختلف را مورد بازديد قرار داده استوار ميباشد.

بر اساس نقشه ي زمين شناسي اردل قديمي ترين واحد زمين شناسي مربوط به سازند خانه کت ميباشد و پس از آن سازند نيريز و سازند سرمه و سازند داريان قرار ميگيرد و آنچه در ذيل آمده است مستقيماً" از نقشه ي فوق استخراج گرديد. (رحيم زاده- احسان بخش سازمان زمين شناسي نقشه 1/100000 اردل 1996).

3-8-1- سازندخانه کت:

دولوميت هاي متوسط لايه اين سازند بالايله بندي خوب باضخامت حدود 350 متر با يك نا همسازي فرسايش بر روي سازند دالان (در نقاط ديگر) قرار ميگيرد. اين سازند در پاره اي نقاط به شدت متبلور و گاه برشي ميگردد.

سنگواره هاي زيادي از اين سازند بدست نيامده اما بر اساس تعدادي از سنگواره هاي بدست آمده ميتوان به اين سازند سن ترياس مياني تا ياسن را نسبت داد در زير سنگواره هاي شناسايي شده است. اين واحد به گونه اي همساز بوسيله ي سازند نيريز پوشيده ميشود.

Trocholina SP. Agathammid SP. Nodosaria sp

3-8-2- سازند نيريز

گذر از ترياس ژوراسيك با پيدايي يك سطح فرسايش مشخص درپايه سازند نيريز همراه است. تناوب سنگ کربناته و مارن هاي رنگين اين سازند که گاه با رسوبات آواري همراه ميگردد با يك ناهمسازي فرسايشي بر روي دولوميت هاي ترياس قرار ميگيرد. درباره اي جاها مانند کوه هلن و محل معدن دوپلان سازند نيريز باسنگ شناسي ايده آل قابل مشاهده است در اين مکانها دولوميت هاي نازک لايه شيل و مارنهائي هوازده با رنگ سبز. سبز زيتوني. نخودي زرد و آبي همراه با شيل هاي بيتومينه رخنمون دارند. نهشته بوكسيت رسي

دوپلان درپایه این سازند جای گرفته است. پیدایش این نهشته را میتوان به نبود چینه ای بین تریاس و ژوراسیک نسبت داد. ضخامت این سازند به حدود 130 متر در منطقه میرسد. تماس بالائی آن سنگهای کربناتی سازند سرمه همساز میباشد. سنگواره های زیر در این سازند شناسایی گردیده است

Agathammina. SP. Lituolids Ornitopsell SP.

3-8-3- سورمه- نیریز

در منطقه دو پلان مانند بعضی از نواحی دیگر منطقه اردل تمامی بخش های سازند نیریز را دولومیت های نازک لایه تشکیل می دهد بطوریکه تمایز آن از سازند سورمه دشوار میگردد لذا در نقشه فوق الذکر تحت عنوان یک سازند با نام نیریز سورمه جدا می گردد و لیتو لوژی غالب سنگ های آهکی و دولومیت برنگ های خاکستری -سیاه و قهوه ای روشن می باشد و توسط سازند های کرتاسه زیرین مانند فهلیان-داریان پوشیده می شود.

3-8-4- طبقات کرتاسه (سازند فهلیان-داریان)

رسوبات کرتاسه که دربال شمالی دارای گسترش زیادتر میباشد بیشتر شامل آهکهای خاکستری می باشد که بالا به یه بندی منظم و متوسط همراه با پوسته های از صدف دو کفه ای و میکروفسیل های باسن نئوکومین - آپتین (کرتاسه زیرین) در آن دیده می شود. شکستگی و خردشدگی سنگ که این واحد از واحدهای تحتانی (دولومیت . ژوراسیک) خیلی کمتر می باشد. مجموعه رسوبات کرتاسه در اطراف معدن دو پلان در نقش 1/100000 اردل تحت عنوان سازند فهلیان - داریان آمد. که توسط رسوبات دوران چهارم و کنگومرایی نئوژن - پالئوژن پوشیده شده است. شیب لایه های آهکی بین 30 تا 60 درجه به سمت شمال غرب می باشد. ضخامت عمومی آن بین 160 تا 200 متر می باشد(پرچیده - هوشنگ 1365)

3-9- زمین شناسی اقتصادی:

همانطور که در بخش استراتیگرافی ذکر شد در زاگرس نبود چینه شناسی وجود دارد که به علت خارج شدن حوضه از آب و خشکی زایی رسوبات لاتریتی تشکیل گردیده است که از بحث ما خارج می باشد ولی در مورد افق بوکسیتی دو پلان و زمان تشکیل آن کار دقیق

چینه شناسی صورت نگرفته لذا سه سن مختلف برای آن ذکر گردیده که عبارتند از پرمین، پرمو- تریاس و بالاخره قاعده ژوراسیک به نظر نگارنده نقشه زمین شناسی 1/100000 اردل به علت این که مقاطع مختلف و منطقه وسیعی را تحت پوشش قرار داده مستندتر است (سن تریاس - ژوراسیک) برای تعیین سن دقیق احتیاج به مطالعه دقیق تر دارد.

لایه آرژیلیت و بوکسیت دو پلان با توجه حفاریهای مختلفی صورت گرفته دارای ضخامت مختلف می باشد که به طور متوسط حدود 7 متر بوده و در آن از پایین به بالا 5 زون (5 قسمت) با لیتولوژی مختلف قابل تمیز است که شرح آن در ذیل آمده است (پرچیده- هوشنگ 1365)

3-9-1- زون آرژیلیت پیریتی

ضخامت این زون بین 0/4 متر تا 2/8 متر متغیر می باشد ولی به طور متوسط 1/5 متر است. درصد آهن در این زون بین 12 تا 50 درصد نوسان می باشد. این زون کنتاکت پائینی لایه نسوز را تشکیل می دهد و به طور نا هموار با طبقات دلمیت زیرین قرار گرفته است بخاطر دارا بودن آهن زیاد پیریتی دارای رنگ متمایل به سبز می باشد و در بعضی از بخشها ترکیبات آهن به صورت ترکیبات لیمونیتی و هماتیتی ظاهر پیدا کرده است. این زون به علت داشتن آهن زیاد نه تنها دارای ارزش اقتصادی نیست بلکه در حین استخراج با آرژیلیت های مفید مخلوط شده که این زون در کف کارگاه باقی بماند و با آرژیلیت نسوز (معدنی) مخلوط نگردد.

3-9-2- زون آرژیلیت خاکستری روشن

این زون مهمترین ماده استخراجی و قابل استفاده به عنوان نسوز می باشد که درصد آهن آن از پایین به سمت بالا کاهش پیدا می کند. علاوه بر آهن در قسمت های مختلف اکسید منگنز به رنگ سیاه با ساخت دندریتیک به طور فراوان در آن دیده می شود. کانسار های اصلی تشکیل دهنده این بیشتر شامل کائولینیت، دیاسپور، بوهمیت همراه با تعدادی کانیهای فرعی مانند روتیل، کوارتز، اکسید منگنز، آنا تاز و زیرکن می باشد. ضخامت متوسط این قسمت از لایه مفید بین 5-2/5 متر است که به علت وجود درصد نسبتاً بالای آلومینیم و تیتان (متوسط برابر 50/5 درصد) و آهن کم (زیر 2 درصد) دارای ارزش

اقتصادی بالایی جهت نسوز می باشد این زون به طرف بالا بیشتر بوکسیتی گردیده است و رنگ آن به خاکستری متمایل به سفید تغییر می کند . لازم به ذکر می باشد که درصد آهن در بخش هایی از این زون بالای 2 درصد است . در این صورت ماده معدنی اساساً استخراج نمی گردد و یا پس از استخراج جدا و به عنوان باطله در بیرون از معدن انبار می گردد زیرا به علت بالا بودن درصد آهن در صنایع نسوز کاربرد ندارد. لذا یکی از اصلی ترین هدف های این طرح پیریت زدایی و جدا کردن آهن می باشد که به این ترتیب حجم زیادی از سنگ معدن استخراج شده قابل استفاده می گردد و همینطور بخش هایی از زون آرژیلیتی دارای پیریت که فعلاً استخراج نمی گردند به راحتی قابل استخراج می باشند .

3-9-3- زون بوکسیت سفید رنگ پودری

بوکسیت سفید رنگ پودری با ضخامت بین 0/5 تا 2 متر می باشد درصد متوسط $Al_2O_3 + TiO_2 = 77$ درصد، $SiO_2 = 6$ درصد، $Fe_2O_3 = 2$ درصد است . دارای تراکم نسبتاً کم و تخلخل زیاد می باشد. در آن لایه بندی دیده نمی شود و رنگ آن خاکستری متمایل به سفید می باشد. کانی های اصلی تشکیل دهنده شامل بوهمیت، دیاسپور و کائولینیت است . به علت بالا بودن درصد Al_2O_3 ارزش بسیار زیادی در صنایع تهیه آلومینیم دارد.

3-9-4- زون بوکسیت قلوه ای

لیتولوژی این زون شامل کنکرسینونهای درشت و مدور دیاسپور می باشد . که بوسیله سیمان کائولینیتی در بر گرفته شده است رنگ لایه بوکسیت خاکستری تیره و دارای سختی نسبتاً بالایی می باشد . ضخامت این لایه بین 0/3 تا 2/7 متر می باشد درصد آهن آن 3 و مجموع اکسید های آلومینیم و تیتانیم 68% و SiO_2 آن 12% است.

3-9-5- آرژیلیت سیاه:

این قسمت فوقانی ترین بخش افق بوکسیتی دو پلان می باشد که بوسیله یک لایه آرژیلیتی تیره متمایل به سیاه مشخص می گردد ضخامت این بخش بین 0/2 تا 1/3 متر می باشد و کنتاکت بالا و پایین آن تدریجی است از نظر ترکیب شیمیایی درصد متوسط به قرار زیر است . 32

$\text{SiO}_2 = 38\%$ درصد $\text{Al}_2\text{O}_3 + \text{TiO}_2 = 32\%$ درصد و $\text{Fe}_2\text{O}_3 = 2\%$ درصد می باشد که به طرف بالا از درصد آنها کاسته می گردد.

3-10- ذخیره ماده معدنی :

بر اساس گزارش اکتشاف تفصیلی بال شمالی معدن آرژیلیت و بوکسیت شهید نیلچیان (دو پلان) (پرچیده - هوشنگ 1365) و گزارش های موجود دیگر کارتعیین ذخیره در مقیاس بسیار خوب و قابل قبول انجام گرفته است و آنچه در اینجا ذکر گردید مستقیماً از گزارش فوق الذکر آمده است.

لازم به ذکر است که تعیین ضخامت بوکسیت و آرژیلیت در هر بلوک حاصل حفاریهای مختلف می باشد و به طور متوسط ذکر گردیده است و در متن گزارش فوق الذکر به طور کامل همراه با محل های حفاری وجود دارد.

با توجه به نقشه زمین شناسی 1/2000 شرکت نکتواکسپورت روسیه 6 گل اصلی در محدوده معدن وجود دارد که عموماً دارای روند شمالی- جنوبی بوده و بر روی نقشه از غرب به شرق به ترتیب گسلهای A, B, C, D, E1, E نامگذاری گردیده است.

علاوه بر گسل های فوق گسل های دیگری نیز وجود دارد به طوری که بنابر اظهارکارشناسی معدن موجب مشکلاتی در امر استخراج می گردند .

محدوده ای را که مورد محاسبه ذخیره قرار گرفته است در بین گسلهای A, E قرار دارد و با توجه به حفاریهای صورت گرفته و برداشت های زمین شناسی و پلان هیپسومتر یگ کل محدوده مورد نظریه 7 بلوک تقسیم گردیده است و سپس از فرمول $a = s \cdot m \cdot d$ استفاده شده است.

$a =$ کل ذخیره لایه بوکسیت و آرژیلیت به تن

$S =$ مساحت بلوک مورد نظریه متر مربع

$m =$ میانگین لایه مفید (بوکسیت و آرژیلیت) در هر بلوک جداگانه به متر و بالاخره

$d =$ وزن مخصوص لایه مفید به تن بر متر مکعب (برای آرژیلیت برابر 2/55 و برای بوکسیت 2/80 می باشد .

میانگین $\text{Al}_2\text{O}_3 + \text{TiO}_2$ برای آرژیلیت برابر 60/27 درصد و برای بوکسیت 69/09 و میزان آهن زیر 3 درصد (میانگین کل برای کلیه حفاریها 2/99 در صد) محاسبه شده است. متوسط ضخامت برای بوکسیت 3/06 متر و برای آرژیلیت 4/02 متر در نظر گرفته شده است

(ضخامت لایه مفید هر حفاري بطور جداگانه در گزارش و نقشه فوق الذکر آمده است.) محاسبه ذخیره در چهار کاتگوري (A, B, C1, C2 قطعي و احتمالي) و در 7 بلوك محاسبه گردیده که خلاصه آن در ذیل آمده است.

الف: بلوك 1- A

بلوك فوق از طرف غرب و شمال غربي به حفاري شماره 1 و از سمت شرقي به گسل B و از جنوب به بیرون زدگی لایه محدود می گردد ضخامت متوسط بوکسیت 2/30 و ضخامت متوسط آرژیلیت 4/3 متر می باشد .

سطح این بلوك را 432000 متر مربع در نظر گرفته اند و در نتیجه میزان ذخیره بوکسیت و آرژیلیت به طور جداگانه در بلوك فوق
بوکسیت $432000 * 2/8 * 2/3 = 278000$
آرژیلیت $32000 * 2/55 * 4/3 = 473000$
محاسبه و در کاتگوري A محسوب گردیده است.

ب: بلوك 2-A

بلوك فوق نیز جزو کاتگوري A محسوب شده و محدوده آن از طرف غرب به گسل B و از طرف شمال و شرق به بلوك B-4 و از سمت جنوب به بیرون زدگی لایه بوکسیت و آرژیلیت محدود می گردد .

ضخامت متوسط این بلوك شامل 1/8 متر برای لایه بوکسیت 4/2 متر برای لایه آرژیلیت و مساحت 316000 متر محاسبه گردیده است.

$$\text{تن بوکسیت } 31600 * 1/8 * 2/8 = 159000$$

$$\text{تن آرژیلیت } 31600 * 4/2 * 2/55 = 338000$$

ج- بلوك 3-B :

بلوك B-3 از طرف شمال و غرب به بلوك C1-5 از طرف جنوب به بلوك A-1 و بالاخره از طرف شرق به گسل B محدود می گردد ضخامت متوسط لایه بوکسیت 2 متر و ضخامت متوسط لایه آرژیلیت 3/3 متر و مساحت بلوك فوق برابر 30000 متر مربع است ذخیره آن به قرار زیر است

$$\text{تن بوکسیت } 30000 * 2 * 2/8 = 168000$$

$$\text{تن آرژیلیت } 30000 * 3/3 * 2/55 = 252450$$

د-بلوک 4-B :

این بلوک از طرف شمال به بلوک¹ 5-C1 از طرف غرب به گسل B از سمت جنوب به بلوک A - 2 و بالاخره از طرف شرق به 6-C1² محدود میگردد .

ضخامت متوسط لایه بوکسیت 1/4 و ضخامت لایه آرژیلیت 4 متر است و با احتساب 58000 متر مربع مساحت برای بلوک 4-B ذخیره آن به قرار زیر است .

$$\text{تن بوکسیت } 58000 * 1/4 * 2/8 = 227360$$

$$\text{تن آرژیلیت } 58000 * 4 * 2/55 = 591600$$

ه- بلوک¹ 5-C1

این بلوک از جنوب به بلوکهای B - 4 و B-3 و از طرف شمال و شرق به بلوک² 6-C1 محدود است و در بخش مرکزی محدود اکتشافی قرار دارد.

ضخامت متوسط لایه بوکسیت برابر 2/3 متر و لایه آرژیلیت برابر 2/6 متر و مساحت بلوک فوق 2768000 متر مربع است به این ترتیب ذخیره آن به قرار زیر می باشد.

$$\text{تن بوکسیت } 27600 * 2/8 * 2/3 = 1782512$$

$$\text{تن آرژیلیت } 276800 * 2/55 * 2/6 = 2541024$$

و- بلوک² 6-C1

این بلوک از طرف شمال تقریباً موازی مرز شمالی بلوک¹ 5-C1 و از سمت شرق بین گسل E و بلوک¹ 5-C1, 4-B و از طرف جنوب تا بیرون زدگی لایه بوکسیت و آرژیلیت ادامه دارد.

ضخامت متوسط لایه بوکسیت برابر 2/53 متر و لایه آرژیلیت 3/8 و مساحت بلوک 266800 متر مربع می باشد و ذخیره آن به قرار زیر است.

$$\text{تن بوکسیت } 266800 * 2/8 * 2/53 = 1890000$$

$$\text{تن آرژیلیت } 266800 * 2/55 * 3/8 = 2585292$$

ز-بلوک 7-C2

ذخیره بلوک 7-C2 جزو کانکوری احتمالی (C2) بوده و سراسر مرئی شمالی بلوک 6-C1² و حد فاصل بلوک فوق و گسل CA در سمت غرب ذر بر میگیرد مرز شمالی بلوک 7-C2 حدوداً موازی با مرز شمالی 6-C1² و به فاصله 150 متر از آن به صورت اکسترابولاسیون رسم شده و ضخامت متوسط لایه بوکسیت 2/6 متر و آرژیلیت 4/4 متر و مساحت بلوک 7-C2 برابر 302400 متر مربع می باشد به این ترتیب مینرال ذخیره آن به قرار زیر است

$$\text{تن بوکسیت } 302400 * 2/8 * 2/6 = 2201472$$

$$\text{تن آرژیلیت } 302400 * 2/55 * 4/4 = 3392928$$

بر اساس مجموعه گزارش های موجود خصوصاً گزارش اکتشاف تفصیلی یال شمالی معدن آرژیلیت و بوکسیت دو پلان (پرچیده - هوشنگ 1365) جمع کل ذخایر صنعتی و احتمالی بوکسیت و آرژیلیت 16880718 تن برآورده شده که تفصیل آن در ذیل آمده و جمع بندی کلیه مشخصات بلوک های هفتگانه در جدول صفحه بعد منعکس گردیده است.

ذخیره آرژیلیت (تن)	ذخیره بوکسیت (تن)	کاتگوری
811000	437000	A
844050	395360	B
5126316	3672592	C1
6781366	4504952	جمع ذخیره قطعی
3392928	2201472	جمع ذخایر احتمالی C2
10174294	6706424	جمع ذخایر قطعی و احتمالی

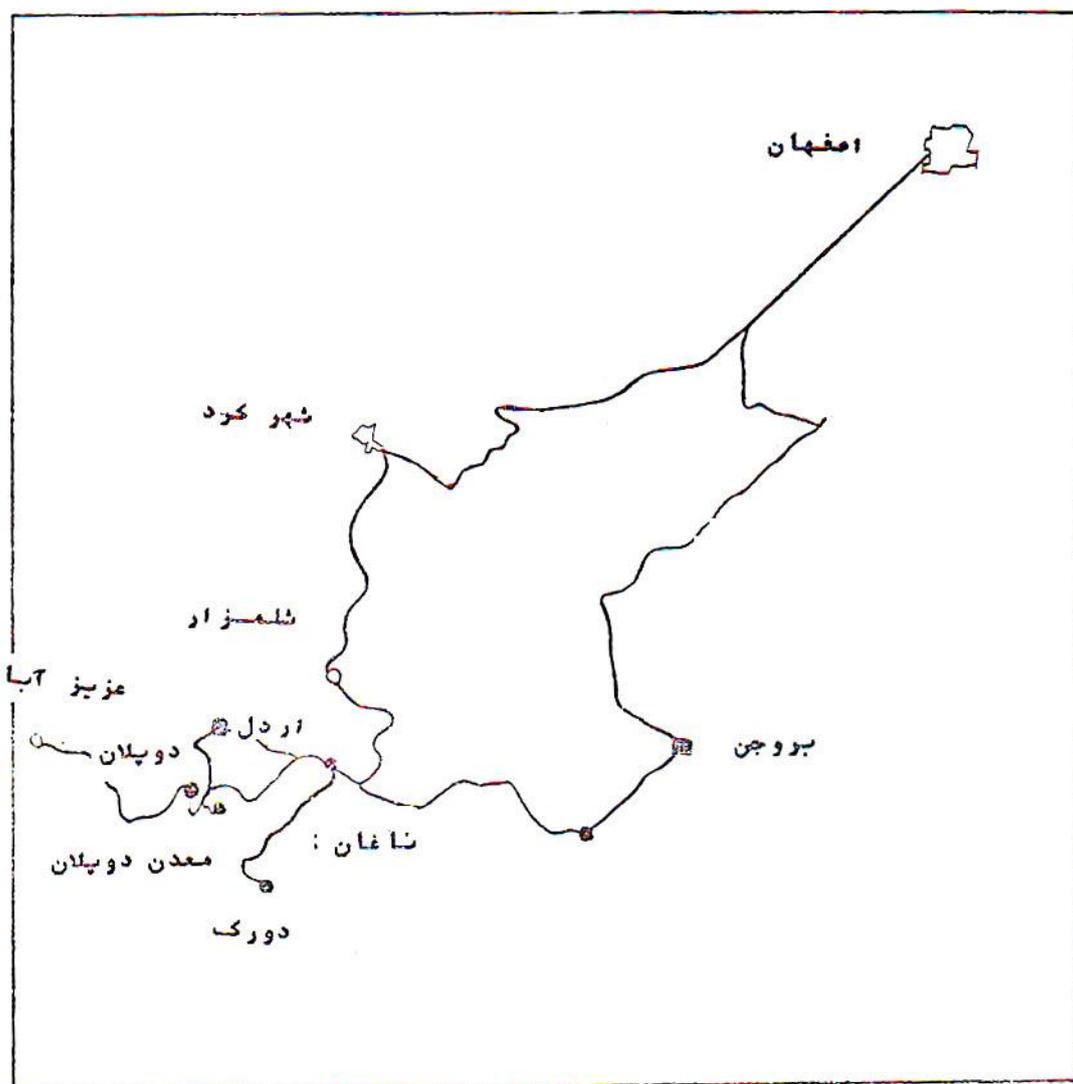
3-11- نتیجه گیری و پیشنهاد

-ذخیره قطعی آرژیلیت 6781366 تن و ذخیره احتمالی آن 3392928 و جمع ذخیره قطعی و احتمالی آرژیلیت 101742294 تن می باشد.

-سن چینه شناسی افق آرژیلیت - بوکسیت دو پلان به احتمال زیاد تریاس- ژوراسیک می باشد .

- پیشنهاد می‌گردد با توجه به اهداف طرح که پیریت زدایی از آرژیلیت می‌باشد ذخیره آن بخش از آرژیلیت که دارای آهن بالای 3 درصد می‌باشد مشخص گردد. در صورت موفق بودن طرح ذخیره قابل استفاده به طور قابل ملاحظه ای پیدا می‌کند (متاسفانه اطلاعات لازم در دسترس نبوده و خارج از شرح وظایف اکپ اعزامی نیز بود و احتیاج به بررسی زیادتر دارد).

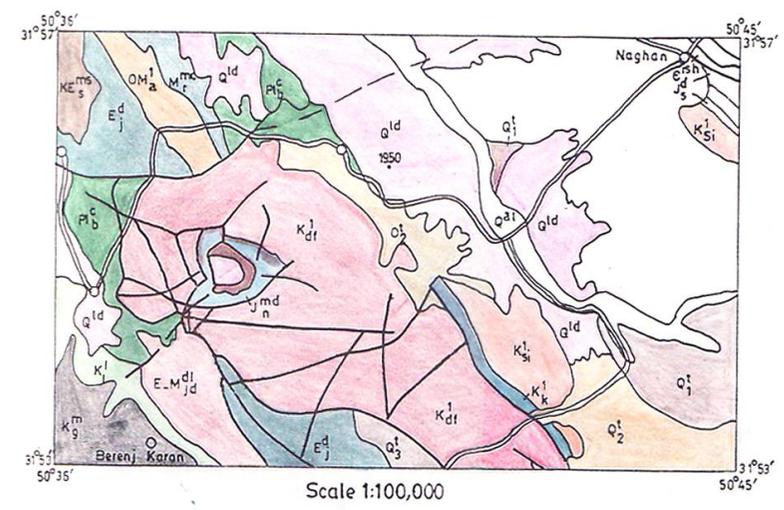
- از آنجایی که معدن دو پلان به عنوان نماینده يك افق چینه شناسی مطرح است لذا پیشنهاد می‌گردد سن دقیق چینه شناسی آن مشخص شود تا بدین وسیله هم مطالعات آن کاملتر شده و هم در شناسایی افق های بوکسیتی در نقاط دیگر از آن کمک گرفته شود.

شماره يك - نقشه راه های ارتباطی به معدن دو پلان به مقیاس 1:1000000

L E G E N D

M E S O Z O I C	C R E T A C E O U S		C E N O Z O I C	N E O G E N E		Q U A T E R N A R Y
	J U R A - S S I C	U P P E R		M I O C E N E	P L I O C E N E	
		Lower				<div style="display: flex; align-items: center; margin-bottom: 5px;"> <div style="width: 20px; height: 10px; background-color: #f0f0f0; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> <div style="font-size: 8px;">Q^{al} : Active stream channel deposits.</div> </div> <div style="display: flex; align-items: center; margin-bottom: 5px;"> <div style="width: 20px; height: 10px; background-color: #fff2cc; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> <div style="font-size: 8px;">Q¹₁ : Low level terraces (Dashti)</div> </div> <div style="display: flex; align-items: center; margin-bottom: 5px;"> <div style="width: 20px; height: 10px; background-color: #fff2cc; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> <div style="width: 20px; height: 10px; background-color: #f0f0f0; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> <div style="font-size: 8px;">Q²₂ : Young terraces</div> </div> <div style="display: flex; align-items: center; margin-bottom: 5px;"> <div style="width: 20px; height: 10px; background-color: #fff2cc; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> <div style="width: 20px; height: 10px; background-color: #f0f0f0; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> <div style="font-size: 8px;">Q¹₁ : High level terraces</div> </div> <div style="display: flex; align-items: center; margin-bottom: 5px;"> <div style="width: 20px; height: 10px; background-color: #90ee90; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> <div style="font-size: 8px;">P^c_b : Conglomerate with sandstone (BAKHITIARI Fm.)</div> </div>
						<div style="display: flex; align-items: center; margin-bottom: 5px;"> <div style="width: 20px; height: 10px; background-color: #e0e0e0; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> <div style="font-size: 8px;">M^{mc}_r : Alternation of olive green marl with grey conglomerate (PAZAK Fm.)</div> </div> <div style="display: flex; align-items: center; margin-bottom: 5px;"> <div style="width: 20px; height: 10px; background-color: #e0e0e0; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> <div style="width: 20px; height: 10px; background-color: #e0e0e0; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> <div style="font-size: 8px;">OM¹_a : Thick to medium bedded cream limestone (ASMARI Fm.)</div> </div> <div style="display: flex; align-items: center; margin-bottom: 5px;"> <div style="width: 20px; height: 10px; background-color: #e0e0e0; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> <div style="width: 20px; height: 10px; background-color: #e0e0e0; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> <div style="font-size: 8px;">E-M^d_{ja} : Thick to medium bedded limestone and grey dolomite (ASMARI-JAHIRM Fm.)</div> </div> <div style="display: flex; align-items: center; margin-bottom: 5px;"> <div style="width: 20px; height: 10px; background-color: #e0e0e0; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> <div style="width: 20px; height: 10px; background-color: #e0e0e0; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> <div style="font-size: 8px;">E^d_j : Thick to medium bedded grey dolomite (JAHRUM Fm.)</div> </div>
						<div style="display: flex; align-items: center; margin-bottom: 5px;"> <div style="width: 20px; height: 10px; background-color: #e0e0e0; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> <div style="width: 20px; height: 10px; background-color: #e0e0e0; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> <div style="font-size: 8px;">K^{ms}_s : Red and grey marl, sandstone, gypsum and conglomerate (SACHUN Fm.)</div> </div> <div style="display: flex; align-items: center; margin-bottom: 5px;"> <div style="width: 20px; height: 10px; background-color: #e0e0e0; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> <div style="font-size: 8px;">K¹_t : Thick to medium bedded cream fossiliferous limestone (TARBUR Fm.)</div> </div> <div style="display: flex; align-items: center; margin-bottom: 5px;"> <div style="width: 20px; height: 10px; background-color: #e0e0e0; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> <div style="font-size: 8px;">K^m_g : Alternation of bluish grey marl and limestone (GURPI Fm.)</div> </div>
						<div style="display: flex; align-items: center; margin-bottom: 5px;"> <div style="width: 20px; height: 10px; background-color: #e0e0e0; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> <div style="font-size: 8px;">K¹_{si} : Massive brownish grey limestone (SARVAK-ILAM Fm.)</div> </div> <div style="display: flex; align-items: center; margin-bottom: 5px;"> <div style="width: 20px; height: 10px; background-color: #e0e0e0; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> <div style="font-size: 8px;">K¹_k : Thin, well bedded, grey orbitolina bearing limestone (KAZHDUMI Fm.)</div> </div> <div style="display: flex; align-items: center; margin-bottom: 5px;"> <div style="width: 20px; height: 10px; background-color: #e0e0e0; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> <div style="font-size: 8px;">K¹_{df} : Thin to medium bedded orbitolina limestone, grey to brown algal limestone at lower part (DARIAN-FAHLYAN Fm.)</div> </div>
						<div style="display: flex; align-items: center; margin-bottom: 5px;"> <div style="width: 20px; height: 10px; background-color: #e0e0e0; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> <div style="font-size: 8px;">J^d_s : Massive dolomite and dolomitic limestone (SURMEH Fm.)</div> </div> <div style="display: flex; align-items: center; margin-bottom: 5px;"> <div style="width: 20px; height: 10px; background-color: #e0e0e0; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> <div style="width: 20px; height: 10px; background-color: #e0e0e0; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> <div style="font-size: 8px;">J^{md}_n : Thin to medium bedded grey, blue and green marl with dolomite (NEYRIZ Fm.)</div> </div> <div style="display: flex; align-items: center; margin-bottom: 5px;"> <div style="width: 20px; height: 10px; background-color: #e0e0e0; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> <div style="width: 20px; height: 10px; background-color: #e0e0e0; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> <div style="font-size: 8px;">J^d_{ns} : Massive dolomitic with thin bedded dolomite at base (NEYRIZ & SURMEH Fm.)</div> </div>
						<div style="display: flex; align-items: center; margin-bottom: 5px;"> <div style="width: 20px; height: 10px; background-color: #e0e0e0; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> <div style="font-size: 8px;">R^d_k : Thin to medium bedded grey dolomite and brecciated dolomite (KHANEHKAT Fm.)</div> </div>

- Geological boundaries
- Normal fault
- Fault when concealed
- First class road
- Village

احسان بخش . نقشه زمین شناسی ۱:۱۰۰۰۰۰ اردل سازمان زمین شناسی کشور ۱۳۷۵

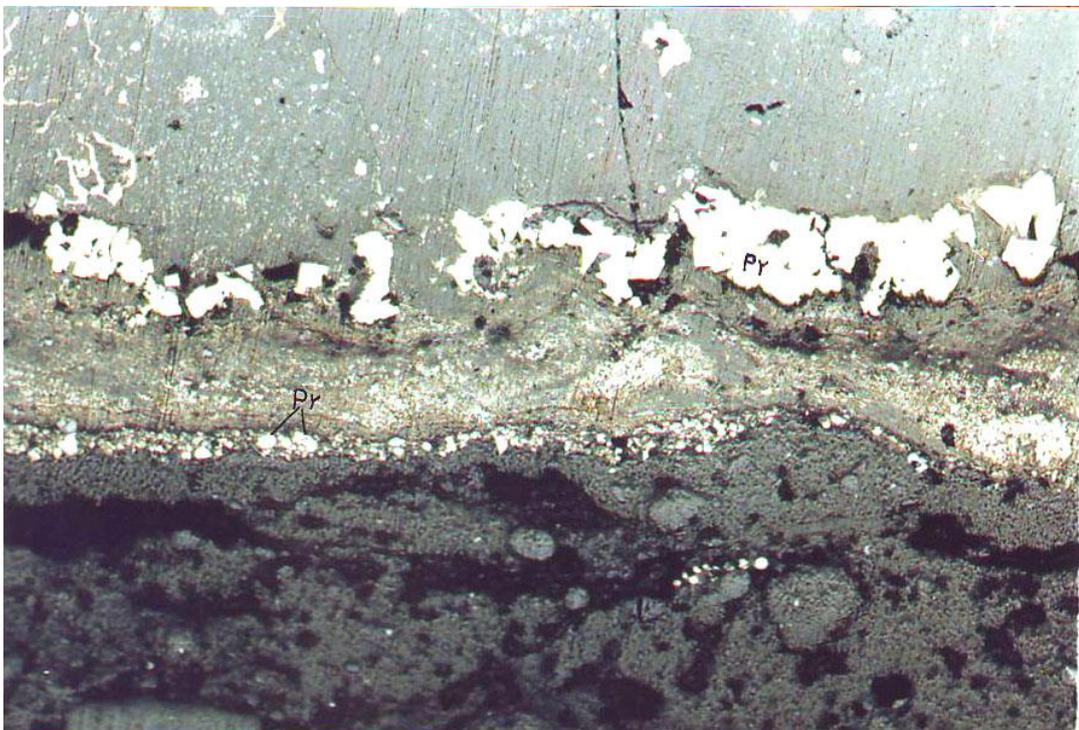
نقشه شماره ۲- نقشه زمین شناسی دو پلان

4- مطالعات میکروسکپی

4-1- نمونه اول سنگ (زمینه روشن)

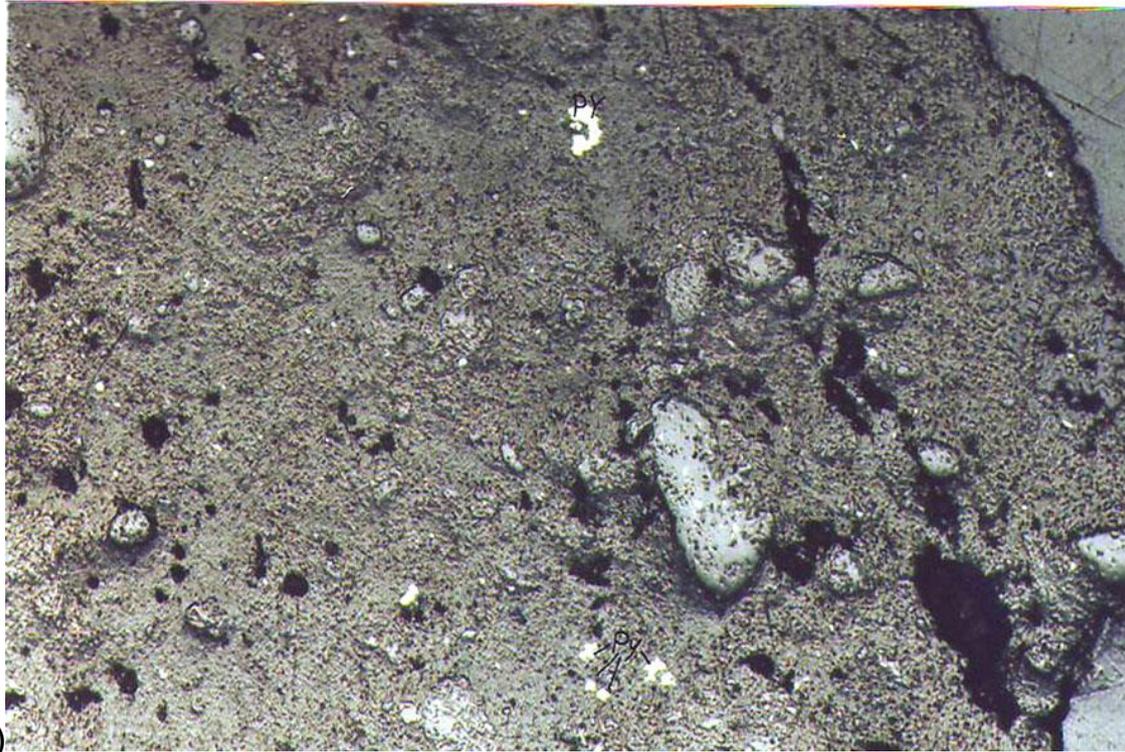
نحوه پراکندگی و چگونگی قرارگیری کانه های موجود در این نمونه بسیار متنوع می باشد کانه های این نمونه شامل پیریت مارکاسیت و ملنیکویت می باشد که دو کانی اخیر فرم های دیگر پیریت بوده و فرمول آنها همان Fes_2 می باشد مقدار این کانه ها روی هم رفته حدود 15% می باشد انواع بافتها و نحوه قرار گیری کانه های فوق به صورت زیر می باشد .

1- رگچه ایی: رگچه هایی با ضخامت 2 میکرون تا 30 میکرون گاه از جنس ملنیکویت بوده و گاه از به دنبال هم قرار گرفتن دانه های اتو مرف پیریت یا مارکاسیت تشکیل شده است طول رگچه ها گاهی تا 3 میلی متر هم می رسد (عکس شماره 1)

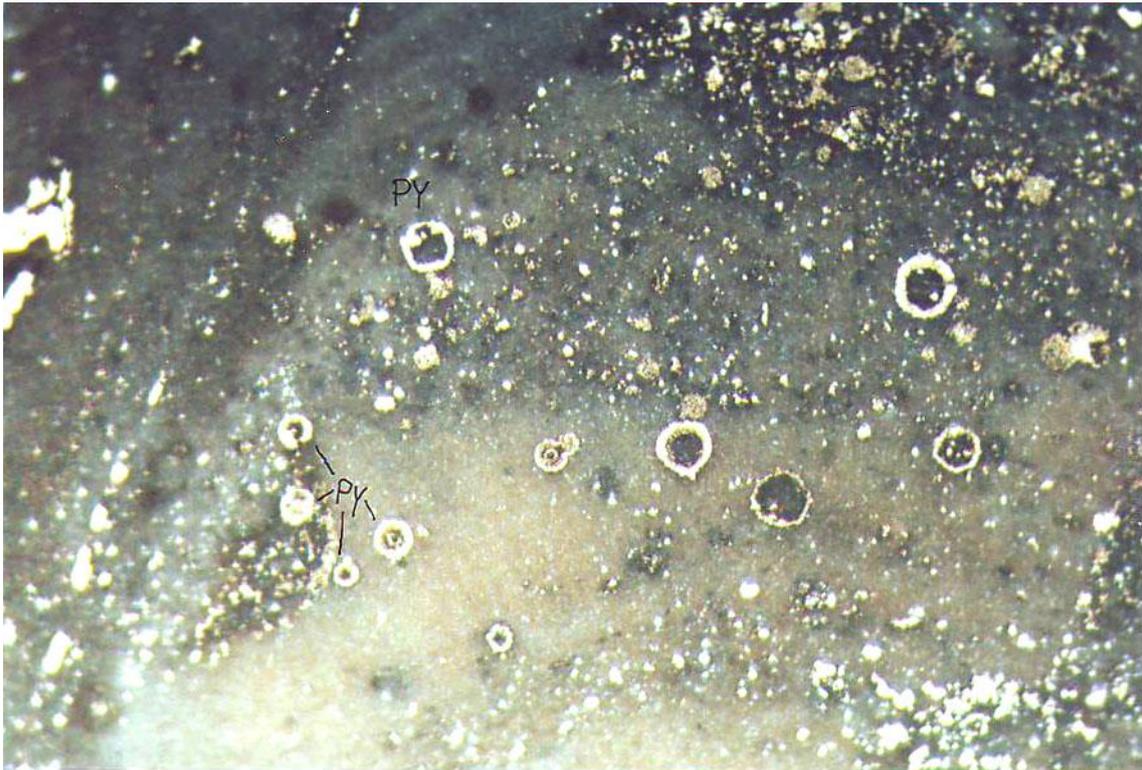
عکس شماره 1: کانی های سولفور (پیریت - مارکاسیت) به صورت رگچه ایی بزرگنمایی 70 برابر نور طبیعی (PPL) (نمونه اول سنگ)

2- دانه های ریز: دانه های ریز پیریت با ابعاد تا 5 میکرون در قسمت اعظم نمونه به صورت پراکنده وجود دارند (عکس شماره 2).

عکس شماره 2): حالت پراکنده دانه های ریز پیریت به صورت پراکنده در متن سنگ بزرگنمایی 70 برابر نور طبیعی (PPL) نمونه سنگ اول.

3-دانه های فرامبوئیدال یا دانه تمشکی: این مجموعۀ تمشکی از به هم پیوستن دانه های بسیار کوچک پیریت با ابعاد حدود 1 میکرون تشکیل شده و اجتماعی حدود 30 میکرون را بوجود می آورد (عکس شماره 3).

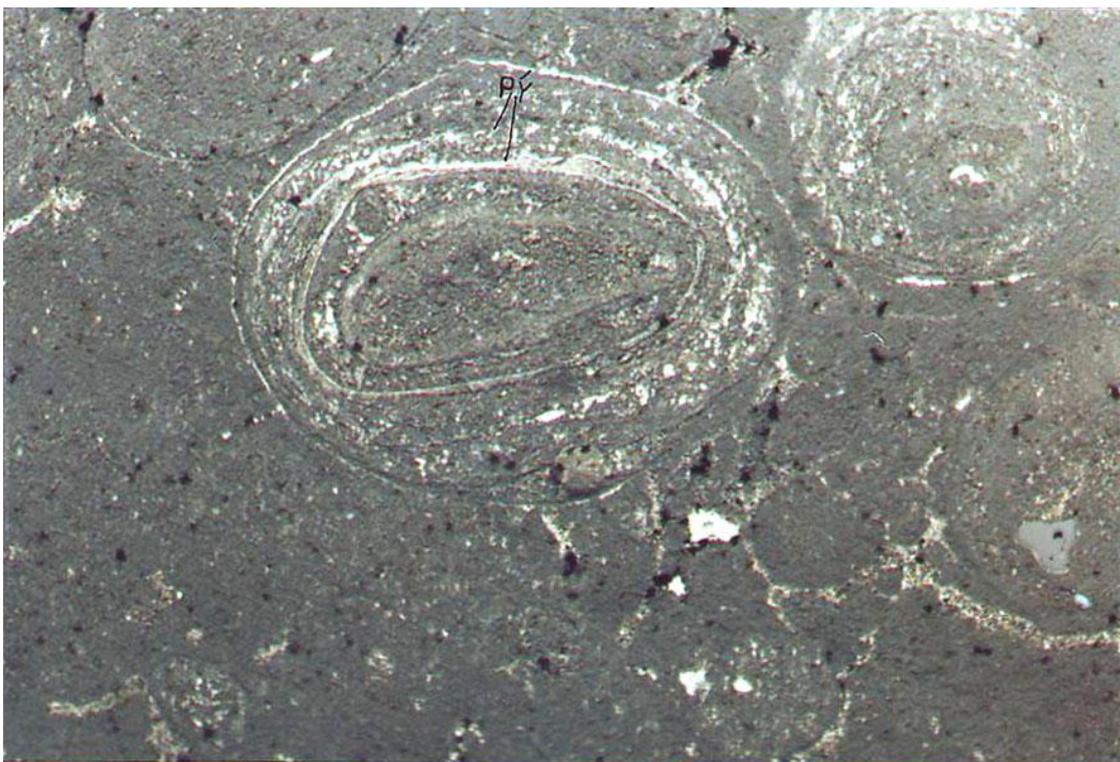
عکس شماره 3: پیریت های فرامبوئیدال بزرگنمایی 320 برابر نور طبیعی عدسی روغن نمونه اول سنگ

4-دانه هایی با بافت جزیره ای : دانه های 5 تا 10 میکرونی پیریت اجتماعی مانند گردنبند یا تنسیح ایجاد میکنند (عکس شماره 4).

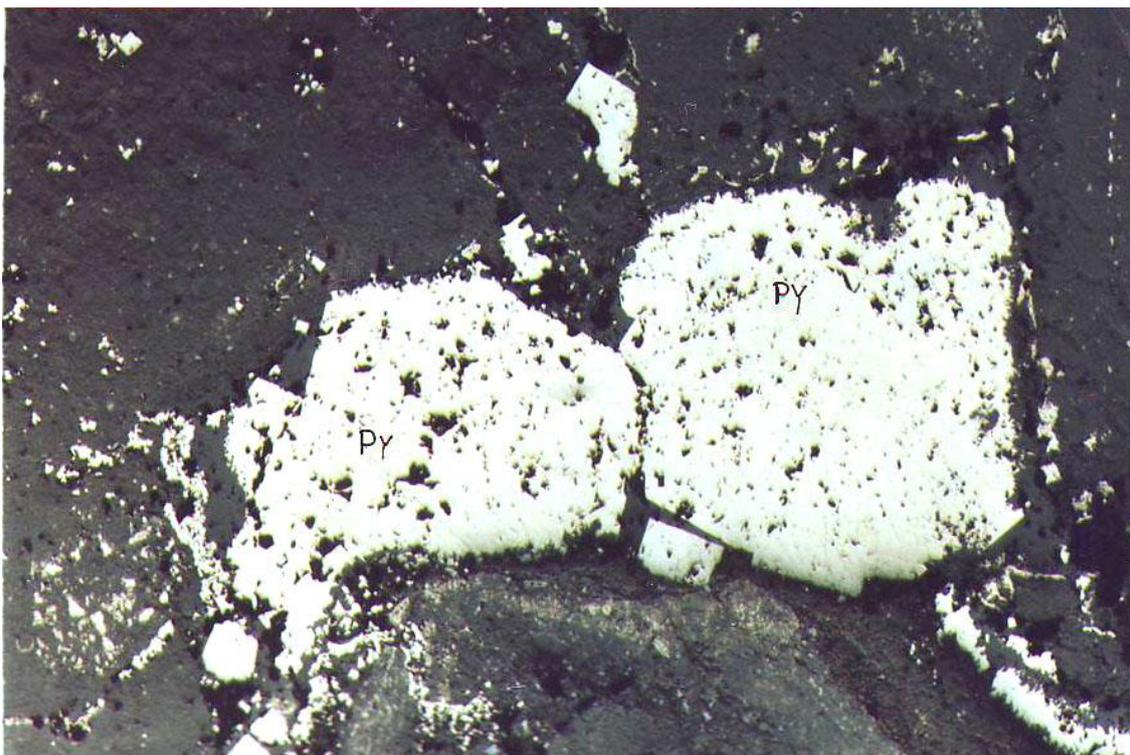
عکس شماره 4: بافت جزیره ای بزرگنمایی 320 برابر عدسی روغن نور طبیعی (PPL)
(نمونه سنگ اول

5- به صورت اولیتی: ملنیکویت به صورت نوارهای متحد مرکزی داخل اولیتها با لایه های اولیت با ضخامت بسیار کم در حد 2 میکرون مشاهده می شود (عکس شماره 5)

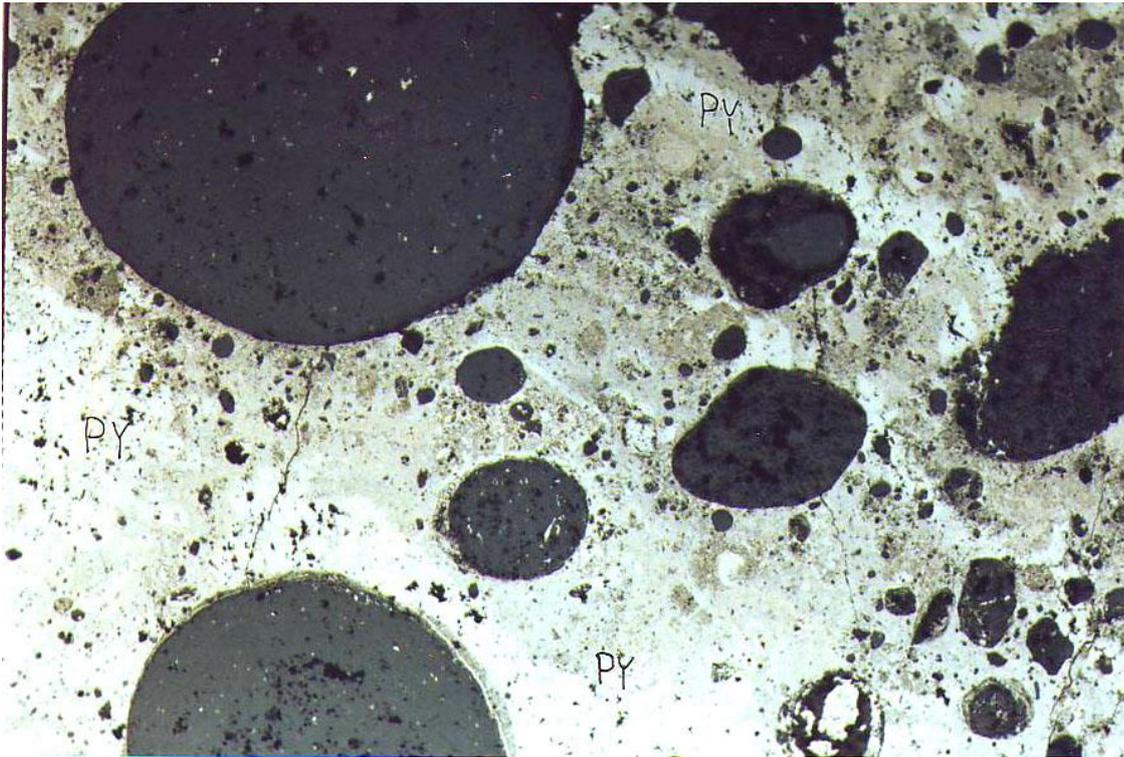
عكس شماره 5 : بافت اووليتي - رگچه هاي پيريت به صورت نوار باريك لايه هاي متحد المركز تشكيل دهنده دانه اووليت بزرگنمايي 70 برابر نور طبيعي (PPL) نمونه اول سنگ

6-دانه هاي اتومرف و درشت : دانه هاي پيريت يا اجتماعات ماركاسيت به صورت دانه هاي اتومورف و درشت با ابعاد 100تا200 ميكرون در قسمتهاي مختلف متن ديده مي شود (عكس شماره 6)

عکس شماره 6 : دانه های پیریت و مارکاسیت درشت و اتومرف بزرگنمایی 70 برابر نور طبیعی (PPL) (نمونه اول سنگ)

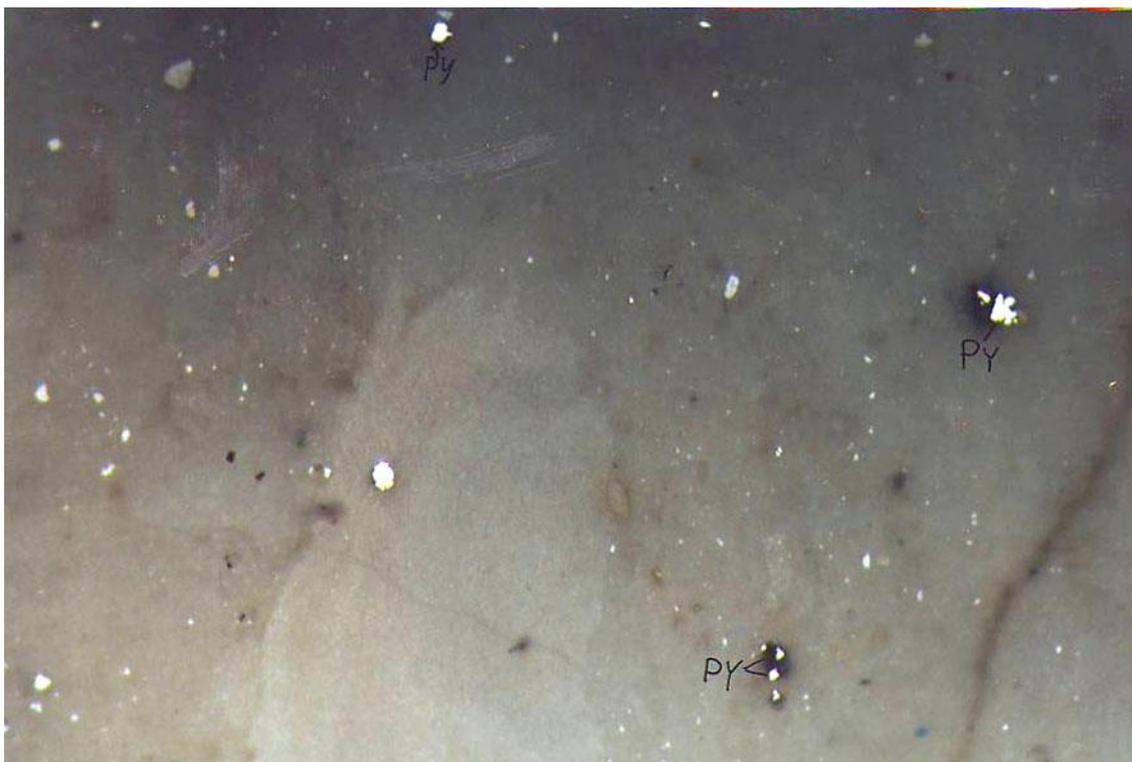
7- به صورت سیمان : دانه های اوولیت آرژیلیتی با ابعاد 100 تا 500 میکرون توسط ملنیکویت و مارکاسیت و پیریت به هم متصل شده و این کانه ها نقش سیمان اوولیتها را باز می کند. این سیمان هاگاهی ابعادی بین 300 تا 1 میلی متر را دارا هستند (عکس شماره 7)

عکس شماره 7: پیریت و ملنیکویت به صورت سیمان بین دانه ها بزرگنمایی 70 برابر نور طبیعی (PPL) نمونه اول سنگ

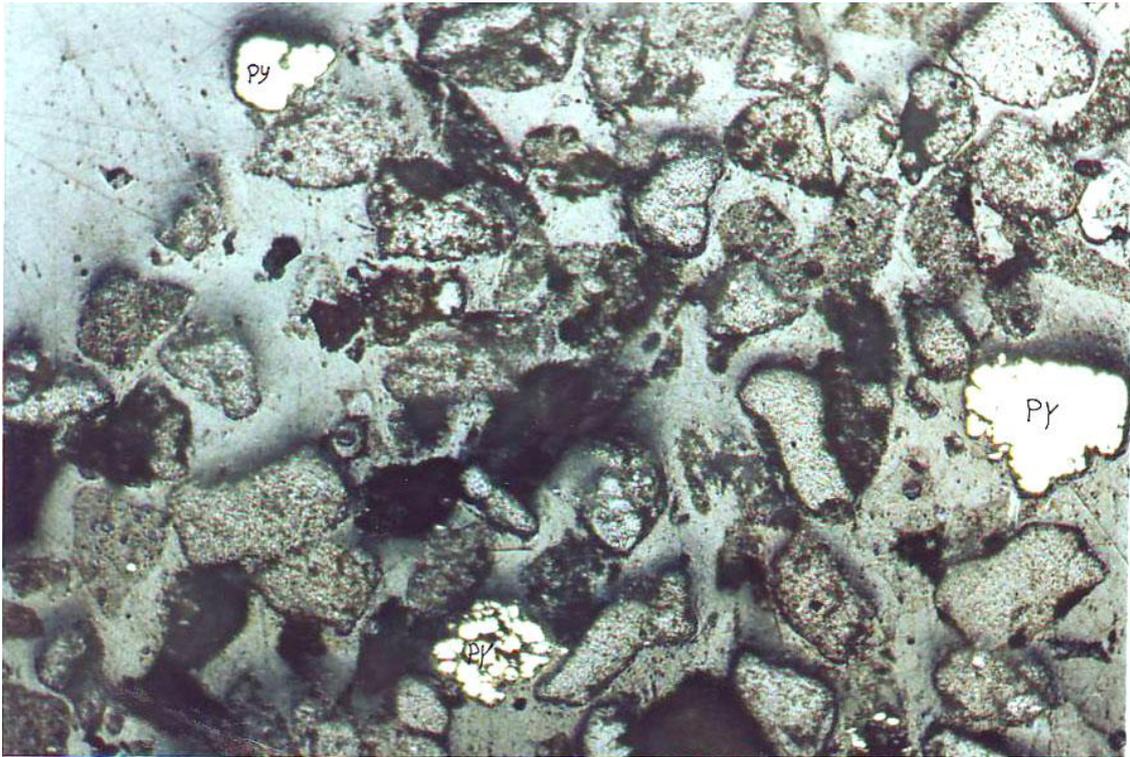
4-2- نمونه دوم سنگ (زمینه سیاه رنگ)

8- در این نمونه فقط پیریت مشاهده می شود ابعاد دانه های پیریت از 1 میکرون تا 30 میکرون بوده و به صورت دانه ها یا توترف در تمام قسمتها به صورت تقریباً یک نواخت پراکنده هستند فراوانی این پیرتها حدود 10% می باشد (عکس شماره 8)

عکس شماره 8 :دانه های پراکنده و ریز پیریت بزرگنمایی 320 برابر عدسی روغن نور طبیعی (نمونه دوم سنگ)

در مورد نمونه های دانه بندی شده روش مطالعه بدین صورت بوده که تعداد زیادی دانه در سطح نمونه شمارش گردیده است و سپس تعداد و اندازه و دانه ها به صورت گانگ یا پیریت یا دانه های گانگ واجد پیریت یا اکسید آهن مشخص گشته و درصدگیری گردیده است. در این نمونه کلاً 667 دانه شمارش گردیده از این تعداد 15 عدد پیریت به صورت آزاد قرار گرفته بود . ابعاد این پیریت های آزاد بین 120 تا 200 میکرون می باشد. یعنی حدود 2/2% دانه ها را پیریت (آن هم به صورت آزاد) تشکیل می دهد(عکس شمار 9)

عکس شماره 9 : دانه های پیریت آزاد

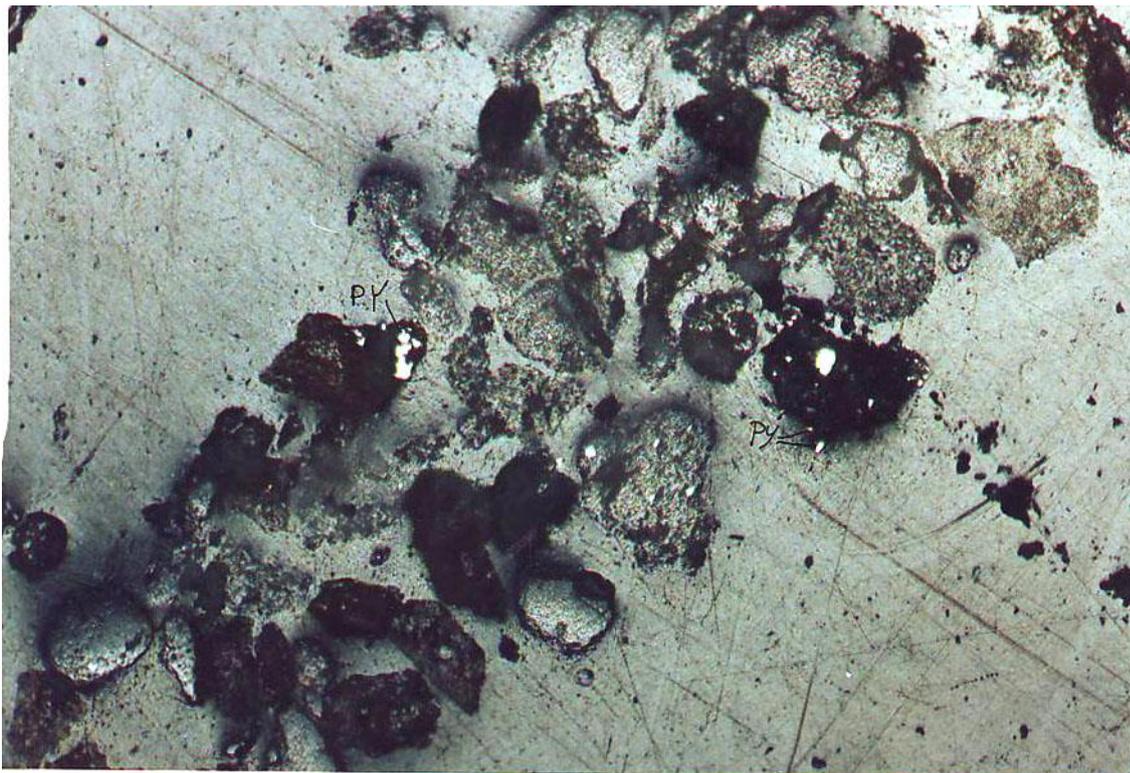
بزرگنمایی 140 برابر- نور طبیعی نمونه 0/106 میلیمتر یا +140 مش شده

ابعاد دانه های گانگ حدود 50 میکرون تا 200 میکرون می باشد از تعداد کل دانه ها 26 دانه گانگ مشاهده شد که با پیریت درگیری داشته اند یعنی 3/8% کل دانه ها دانه های گانگی می باشد که همراه درگیر با پیریت می باشند (عکس شماره 10)

عکس شماره 10 : دانه های پیریت درگیر - در این دانه ها حدود 30 % سطح دانه در
برگیرنده خود را فرا گرفته اند بزرگنمایی 70 برابر

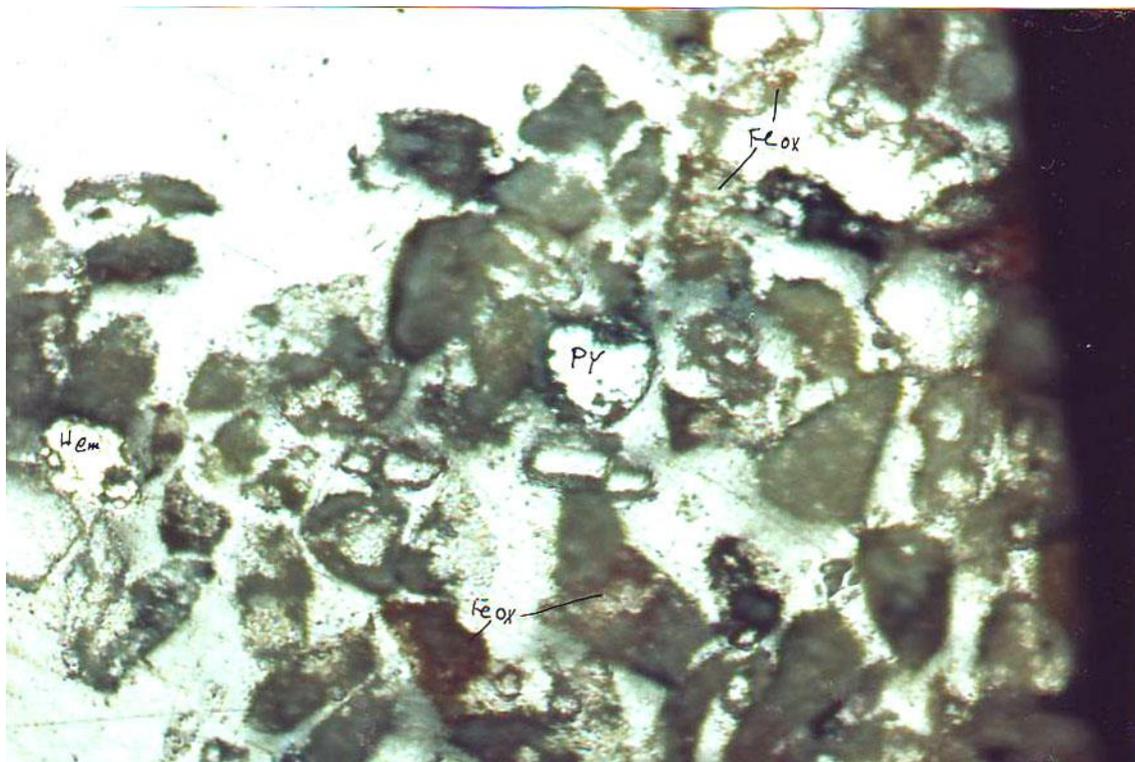
درگیری بیشتر به صورت وجود دانه های ریز پیریت حدود 5 تا 40 میکرون در داخل
گانگها آن هم به صورت انکلوزیون می باشد. (عکس شماره 11)

عکس شماره 11: پیریت های درگیر به صورت انکلوژیون بزرگنمایی 70 برابر نور طبیعی نمونه دانه بندی 0/150- 0/106 میلیمتر (140 + 100 - مش).

در این نمونه دانه های هماتیت به صورت آزاد یافت می شوند فراوانی آنها حدود 1% بوده ابعاد آنها هم حدود 100 میکرون است همچنین سایر اکسیدهای آهن شامل لیمونیت و گوتیت هم به صورت آزاد و هم به صورت درگیر با گانگ مشاهده می شود در بسیاری موارد گانگهای درگیر تنها آغشتگی هایی از اکسیدهای ثانویه آهن را در بردارند (عکس شماره 12).

دانه های اکسید تیتان نیز به صورت انکلوژیونهای 30 میکرونی داخل گانگها مشاهده می گردند.

عکس شماره 12 : بزرگنمایی 140 برابر نور طبیعی پیریت آزاد و هماتیت و اکسید آهن

Py پیریت
 Hem هماتیت
 Feox آغستگی به اکسید آهن

3-4- نمونه دانه بندی 0/150-0/212 میلیمتر (70+100 مش)

در این نمونه 609 دانه شمارش گردید. از این تعداد 43 عدد پیرتهای آزاد می باشند که ابعادی حدود 50 تا 250 میکرون دارند. (عکس شماره 13) بنابر این میتوان گفت حدود 7% کل دانه ها را دانه های پیریت آزاد تشکیل می دهند.

عكس شماره 13: پيريت آزاد بزرگنمايي 140 برابر نور طبيعي نمونه دانه بندي 0/212 -

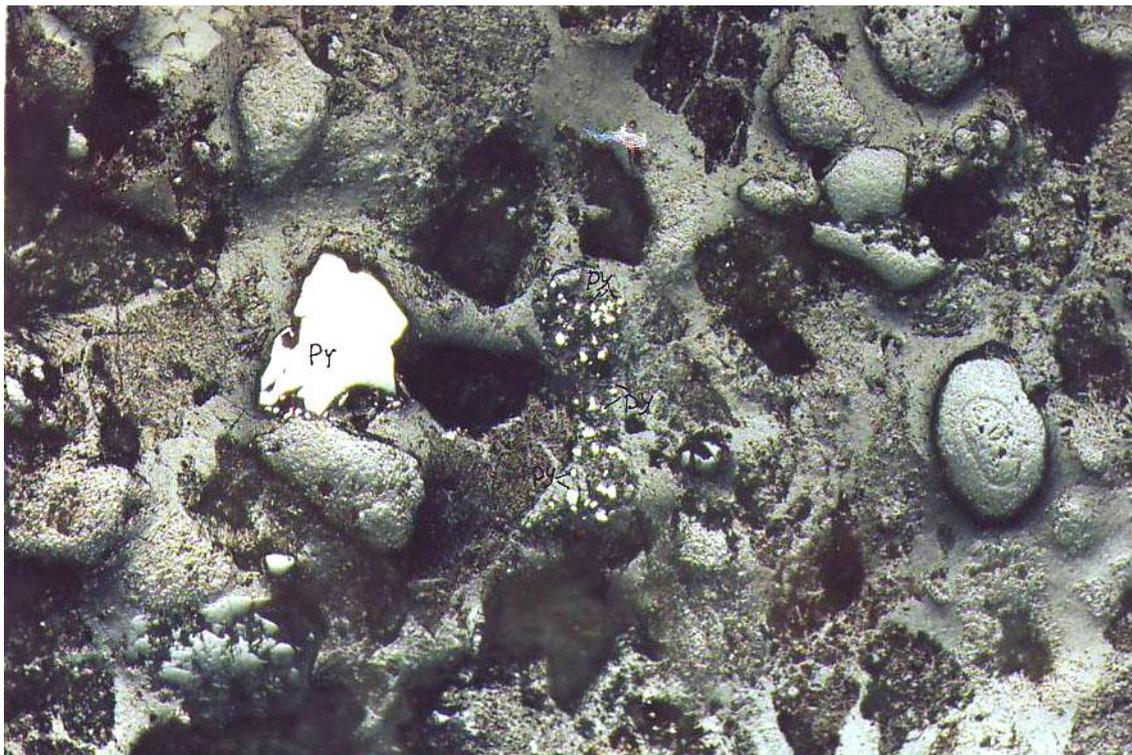
0/150 ميليتر (70+100 -)

از تعداد كل دانه ها 36 دانه گانگ شمارش گرديد كه با پيريتها به نوعي درگير مي باشند

پيريتهاي درگير با گانگ به چند صورت مشاهده مي گردند يك دسته از پيريتها به

صورت دانه هاي حدود 10 تا 40 ميكرون وبه حالت انكلوزيون داخل گانگها قرار گرفته

اند (عكس شماره 14)

عکس شماره 14 : پیریت‌های درگیر به صورت انکلوژیون در گانگ و یک پیریت آزاد

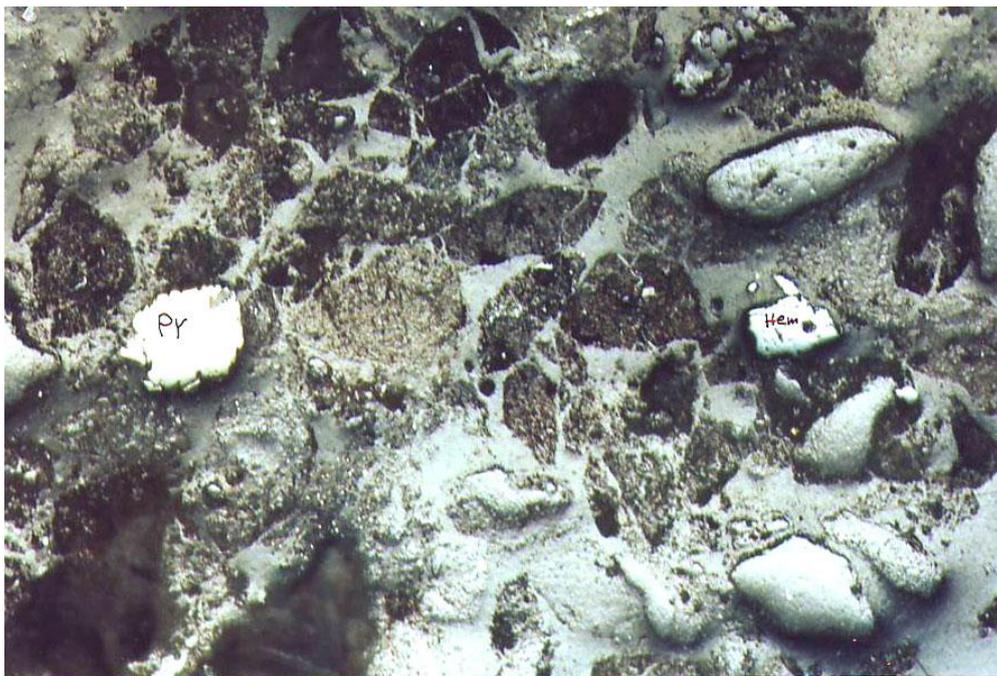
درشت 140 برابر نور طبیعی

این دسته پیریت‌ها یا گاهی به تعداد 1 دانه و گاهی 10 تا 15 دانه داخل یک دانه گانگ به صورت مجتمع یا پراکنده دیده می‌شوند گاهی هم به صورت دانه‌های درشتی که نیمی از گانگ را در بر گرفته و ابعادی حدود 80 میکرون دارند درگیر هستند (عکس شماره 15) به طور کلی 7/5% گانگ‌ها با پیریت‌ها درگیر می‌باشند.

عکس شماره 15 : پیریت‌های درگیر به صورت انکلوزیون داخل گانگ بزرگنمایی 140 برابر نور طبیعی (گانگ G پیریت PY)

اکسیدهای آهن و اکسیدتیتان نیز نظیر نمونه قبلی می باشد (عکس شماره 16 و 17)

عکس شماره 16 : پیریت آزاد PY هماتیت آزاد Hem

بزرگنمایی 140 برابر نور طبیعی

عکس شماره 17 : اکسیدهای آهن به رنگ قرمز مشخص هستند

نور پلاریزه + Nicols بزرگنمایی 140 برابر اکسید آهن Fecox

4-4- نمونه دانه بندی 212 میلیمتر (70+مش)

در این نمونه تعداد 357 دانه شمارش گردیده از این تعداد دانه ها 26 دانه متعلق به پیریتهایی است که به صورت آزاد قرار دارند . لذا درصد پیریتهاي آزاد نسبت به کل دانه ها رقمي حدود 7/2 % مي باشد . ابعاد این دانه ها حدود 80 تا 200 میکرون مي باشد (عکس شماره 18)

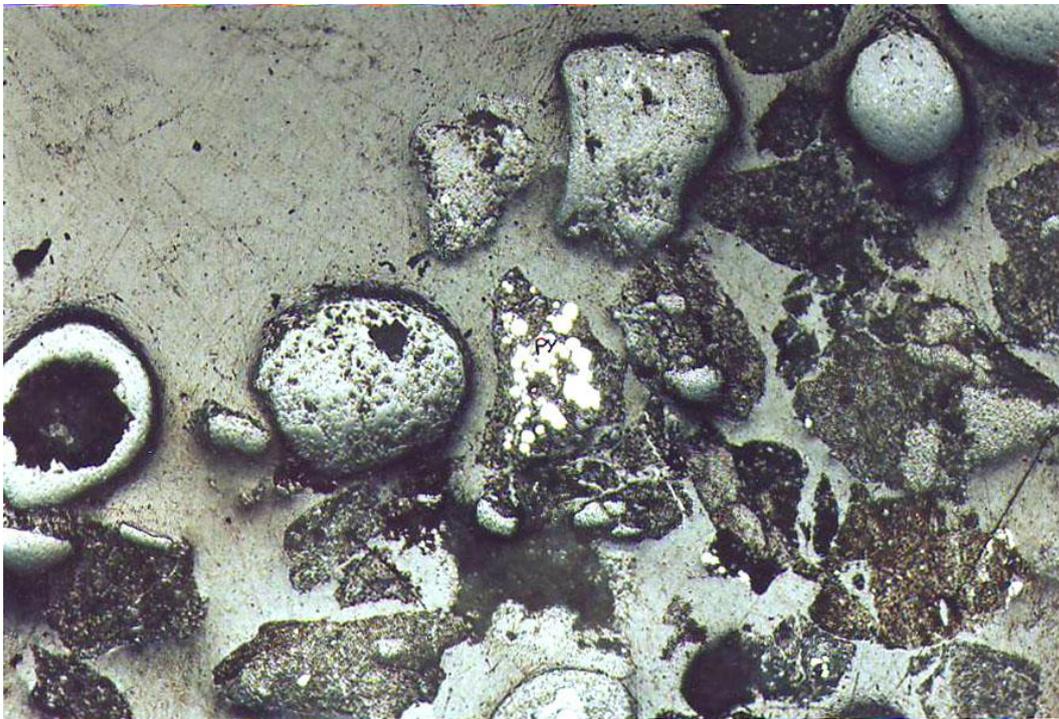

عکس شماره 18 : پیریت های آزاد بزرگنمایی 70 برابر نور طبیعی PPL

از تعداد کل دانه ها همچنین 20 دانه گانگ مشاهده شد که با پیریت درگیر بوده اند . اکثر پیریتها به صورت دانه های کوچک 2 میکرون تا حداکثر 50 میکرون می باشند البته اکثر پیریتهاي درگیر ابعاد بین 10 تا 30 میکرون را دارا هستند (عکس شماره 19 و 20)

عکس شماره 19 : پیریت‌های ریز درگیر در گانگ
بزرگنمایی 70 برابر نور طبیعی PPL

عکس شماره 20 : پیریت‌های فرامبوئیدال درگیر در گانگ
بزرگنمایی 70 برابر نور طبیعی

کانی نیز گانگ و پیریت درگیر هم بعد و در این صورت ابعاد پیریتها حدود 100 میکرون می باشد.

(عکس شماره 21)

عکس شماره 21 : پیریتهاي فرامبوئیدال درگیر گانگ بزرگنمایی 70 برابر نور طبیعی

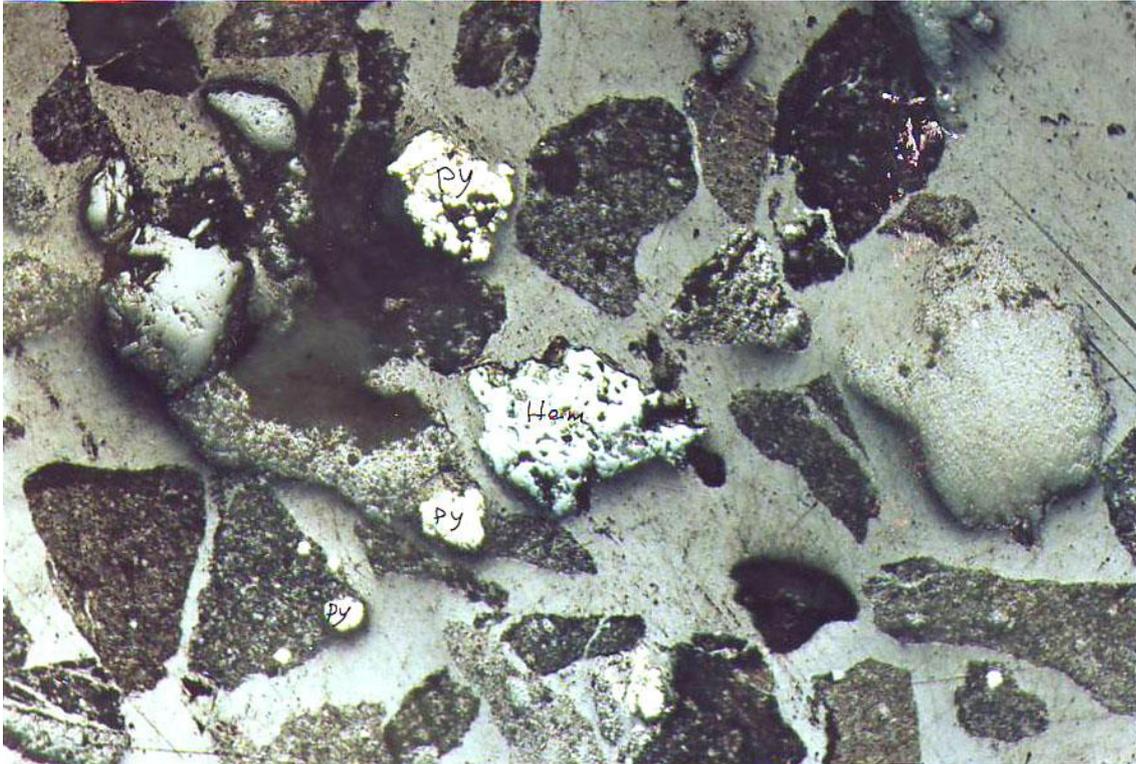
مقدار اکسید آهن به صورت آزاد به مراتب کمتر از پیریت است (حدود 1% تا 2%) و به حالت درگیر نیز تعداد آنها کمی کمتر از پیریتهاي درگیر با گانگ می باشد و در بعضی دانه ها اکسید هاي آهن ثانویه ایجاد دانه هاي ابعاد آغشتگی نموده اند . (عکس شماره 22 و

(23

اکسیدهاي تیتان هم به صورت دانه هاي 30 میکروني داخل گانگها قرار دارند.

شکل شماره 22: اکسید آهن هایی که در سطح دانه ایجاد آغستگی نموده اند بزرگنمایی 70 برابر نور پلاریزه

عکس شماره 23 : دانه های هماتیت آزاد و پیریت های درگیر هماتیت آزاد

Hem

بزرگنمایی 70 برابر نور طبیعی

پیریت درگیر py

5- خردایش و تهیه نمونه متوسط

حدود 250 کیلوگرم نمونه اولیه سنگ معدن ابتدا توسط سنگ شکنهای فکی و سپس سنگ شکن غلطکی تاریخچه از 7 مش (2/8 میلیمتر) خرد گردید. جهت ادامه کار و تهیه نمونه متوسط 1/4 از کل نمونه توسط مقسم های موجود به اوزان 1 کیلوگرمی تقسیم گردید.

6- شناسایی نمونه

1-6 مطالعات کانی شناسی نمونه اولیه توسط اشعه X

جهت تعیین کانی های مختلف سنگ معدن. يك نمونه متوسط به آزمایشگاه کانی شناسی فرستاده شد. کانی های گزارش شده به شرح ذیل می باشند:

Pyrite, Boehemite, Kaolinite, Quartz, Siderite, Diaspore

2-6 تجزیه کامل نمونه اولیه

مقادیر مختلف عناصر گزارش شده بر حسب درصد در نمونه اولیه ارسالی به آزمایشگاه شیمی به شرح زیر میباشد:

SiO ₂ = 23/35	P ₂ O ₅ = 0/05
Al ₂ O ₃ = 52/14	MnO= 0/05
Fe ₂ O ₃ = 3/3	SO ₃ = 0/42
S = 1/4	Na ₂ O= 0/05
CaO= 0/4	K ₂ O= 0/53
MgO= 0/87	L.O.I= 15/09
TiO ₂ = 2/54	

7- عملیات کانه آرایی

1-7- تجزیه سرندي نمونه اولیه:

جهت بررسی نحوه توزیع ذرات و همچنین عیار اکسید آهن ، اکسید آلومینیم و گوگرد در دانه بندی های مختلف دو تجزیه سرندي مشابه و به صورت ترکیب خشک و تر بترتیب با دستگاه تجزیه سرندي Ro-Tap و لرزان انجام گردید . منظور از انجام دو تجزیه مطمئن شدن از نتایج تجزیه نخست بوده ولي فقط محصولات آزمایش دوم برای تجزیه شیمیایی فرستاده شد. نتایج دو آزمایش به ترتیب در جداول و گرافهای 1-2 مشخص شده است.

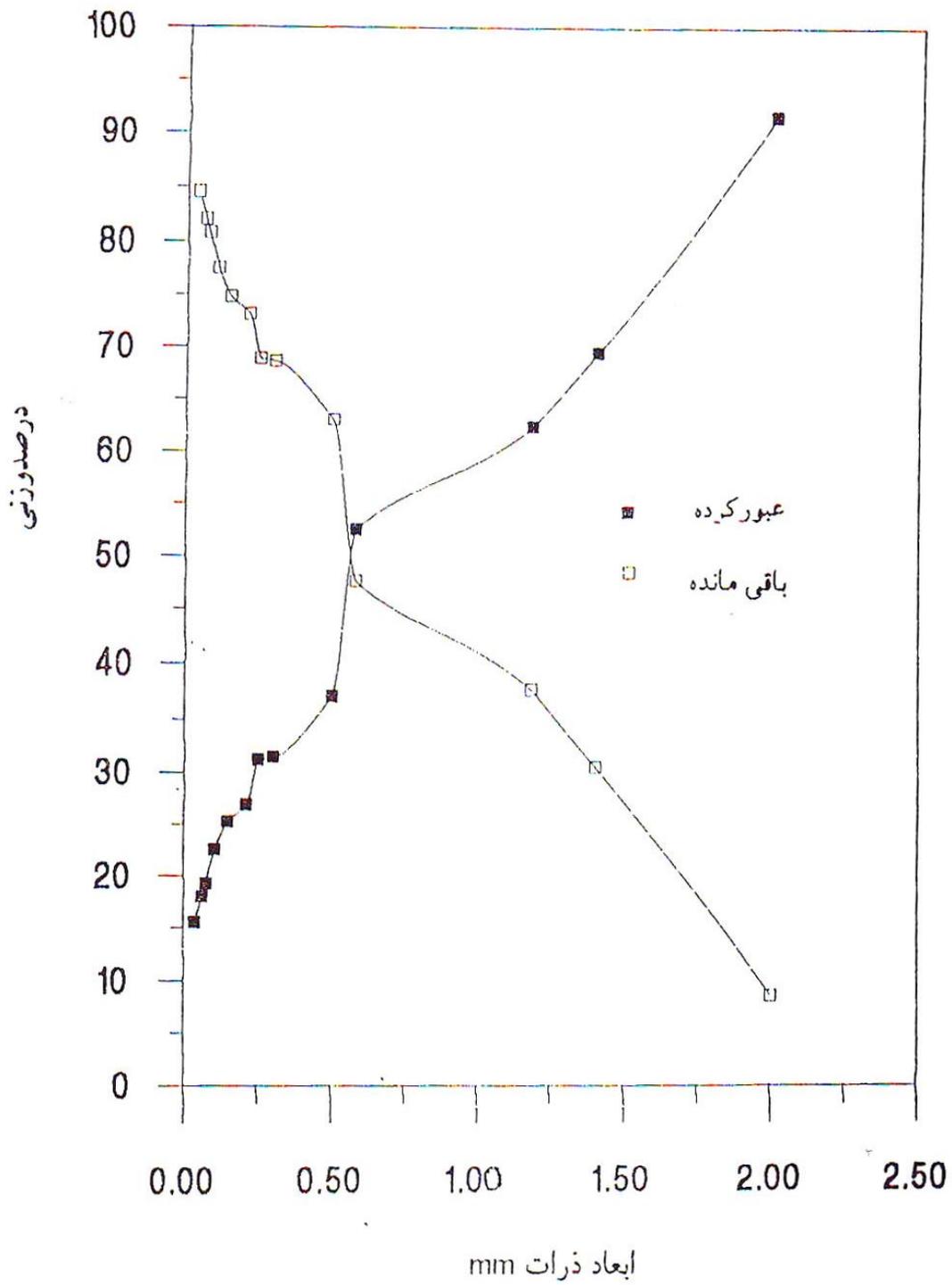
جدول شماره-1

درصد وزنی		درصد وزنی	وزن gr	ابعاد ذرات
باقی مانده	عبور کرده			میلیمتر mm
۹/۳۸	۹۰/۶۲	۹/۳۸	۱۳۸	۱/۶۵
۲۵/۹	۷۴/۱	۱۶/۵۲	۲۴۳	۱/۴
۳۶/۲۳	۶۳/۷۷	۱۰/۳۳	۱۵۲	۱/۱۸
۴۴/۲۵	۵۵/۷۵	۸/۰۲	۱۱۸	۰/۵۸
۶۰/۹۷	۳۹/۰۳	۱۶/۷۲	۲۴۶	۰/۵
۶۸/۸۶	۳۱/۱۴	۷/۸۹	۱۱۶	۰/۳
۶۹/۰۶	۳۰/۹۴	۰/۲	۳	۰/۲۵
۷۳/۴۱	۲۶/۵۹	۴/۳۵	۶۴	۰/۲۱۲
۷۵/۱۱	۲۴/۸۹	۱/۷	۲۵	۰/۱۵۰
۷۷/۹۷	۲۲/۰۳	۲/۸۶	۴۲	۰/۱۰۶
۸۱/۵	۱۸/۵	۳/۵۳	۵۲	۰/۰۷۵
۸۲/۸۶	۱۷/۱۴	۱/۳۶	۲۰	۰/۰۶۳
۸۵/۳۸	۱۴/۶۲	۲/۵۲	۳۷	۰/۰۳۸
۱۰۰	۰	۱۴/۶۲	۲۱۵	--/۰۳۸
--	--	۱۰۰	۱۴۷۱	مجموع

جدول شماره 2

%S		%Fe2o3		%Al2o3		در صد وزنی تجمعی		در صد	وزن	ابعاد ذرات
توزیع	عیار	توزیع	عیار	توزیع	عیار	باقی مانده	عبور کرده	وزنی	gr	میلی متر
۷/۷۶	۱/۳۵	۸/۲۱	۲/۹۷	۸/۲۱	۴۸/۵۳	۸/۵۶	۹۱/۴۴	۸/۵۶	۸۰	۲
۱۸/۰۶	۱/۲۲	۱۹/۷	۲/۷۷	۲۱/۹۶	۵۰/۴۶	۳۰/۶۱	۶۹/۳۹	۲۲/۰۵	۲۰۶	۱/۴
۴/۲۴	۰/۸۹	۴/۷۶	۲/۰۹	۷/۲۶	۵۱/۸۳	۳۷/۷۱	۶۲/۲۹	۷/۱۰	۶۶	۱/۱۸
۹/۵۲	۱/۴۴	۸/۵۵	۲/۶۹	۹/۷۸	۵۰/۲۹	۴۷/۵۶	۵۲/۴۴	۹/۸۵	۹۲	۰/۵۸
۱۰/۴۶	۱/۰۱	۱۲/۳۳	۲/۴۸	۱۵/۶۷	۵۱/۴۷	۶۲/۹۸	۳۷/۰۲	۱۵/۴۲	۱۴۴	۰/۵
۴/۷۲	۱/۲۴	۴/۹۱	۲/۶۸	۵/۶۴	۵۰/۴۳	۶۸/۶۵	۳۱/۳۵	۵/۶۷	۵۳	۰/۳
۰/۱۴	۱/۰۱	۰/۱۴	۱/۹۹	۰/۲۱	۵۰/۷۶	۶۸/۸۶	۳۱/۱۴	۰/۲۱	۲	۰/۲۵
۳/۳	۱/۱۵	۴/۱۲	۲/۹۸	۴/۳۷	۵۱/۶۷	۷۳/۱۴	۲۶/۸۶	۴/۲۸	۴۰	۰/۲۱۲
۱/۶۵	۱/۵۳	۱/۵۵	۲/۹۹	۱/۶۳	۵۱/۲۴	۷۴/۷۵	۲۵/۲۵	۱/۶۱	۱۵	۰/۱۵۰
۳/۱۴	۱/۶۸	۲/۹۱	۳/۲۴	۲/۷۸	۵۰/۶۳	۷۷/۵۳	۲۲/۴۷	۲/۷۸	۲۶	۰/۱۰۶
۳/۴۳	۱/۵۹	۴/۰۲	۳/۸۸	۳/۲۸	۵۱/۷۵	۸۰/۷۴	۱۹/۲۶	۳/۲۱	۳۰	۰/۰۷۵
۲/۰۴	۲/۳۷	۱/۷۷	۴/۲۷	۱/۳۲	۵۲/۲۹	۸۲/۰۲	۱۷/۹۸	۱/۲۸	۱۲	۰/۰۶۳
۴/۱۱	۲/۴۹	۳/۶۵	۴/۵۹	۲/۴۵	۵۰/۵۱	۸۴/۴۸	۱۵/۵۲	۲/۴۶	۲۳	۰/۰۳۸
۲۷/۴۲	۲/۶۳	۲۳/۳۸	۴/۶۷	۱۵/۴۴	۵۰/۴۱	۱۰۰	۰	۱۵/۵۲	۱۴۵	۰/۰۳۸
۹۹/۹۹	--	۱۰۰	--	۱۰۰	--	--	--	۱۰۰	۹۳۴	مجموع
--	۱/۴۸۹۱	--	۳/۱	--	۵۰/۶۵۷	--	--	--	--	عیار متوسط محاسبه شده

منحنی های تجزیه سرندي

نتیجه گیری

- 1- پس از خردایش نمونه اولیه تا ریزتر از 2/8 میلیمتر . ابعاد حدود 15 درصد وزنی نمونه به زیر 38 میکرون میرسید.

- 2- 80 d نمونه 2/8- میلیمتر شده به حدود 1/5 میلیمتر میرسد.
- 3- عیار اکسید آلومینیم در دانه بندی های مختلف از روند خاصی پیروی نمی کند.
- 4- گرچه تغییرات عیار اکسید آهن نیز از روند مشخصی بر خوردار نیست ولی در دانه بندیهای ریزتر از 75 میکرون عیار اکسید آهن افزایش نسبتاً خوبی را نشان می دهد.
- 5- با کاهش ابعاد ذرات تا حدود 0/15 میلیمتر عیار گوگرد از روند خاصی پیروی نمی کند ولی در ذرات ریزتر از 0/15 میلیمتر عیار گوگرد افزایش پیدا کرده به طوری که ذرات ریزتر از 38 میکرون حاوی بیش از 2/6 درصد گوگرد می باشد.

2-7- آزمایشات ثقی

1-2-7- آزمایش با میز لرزان و یلفی

1-1-2-7- آزمایش با میز لرزان روی نمونه اولیه 35+400-مش شده (38 0/5+0/0-)

میلیمتر)

حدود 4 کیلوگرم نمونه اولیه ابتدا تا 0/5 میلیمتر آسیا شده و ذرات ریزتر از 38 میکرون (نرمه) آن توسط سرنده جدا گردید. جهت بررسی امکان جدایش کانیهای آهن دار (بخصوص پیریت) از کائولن با استفاده از میز لرزان آزمایشی روی ذرات 38 0/5+0/0- میلیمتر انجام گرفت که نتایج در جدول شماره 3 آمده است.

جدول شماره 3

%S		%Fe2o3		درصد وزنی	وزن گرم	ت محصولات
بازیابی	عیار	بازیابی	عیار			
۵۷/۶۲	۱/۰۷۸	۶۰/۲۱	۲/۸۸	۷۶/۰۰	۲۷۸۰	پیرعیار
۱۶/۲۲	۴/۰۹۵	۱۵/۲۸	۹/۸۷	۵/۶۳	۲۰۶	باطله
۲۶/۱۲	۲/۰۲۲	۲۴/۵۱	۴/۸۵	۱۸/۳۷	۶۷۲	نرمه
۹۹/۹۶	--	۱۰۰		۱۰۰	۳۶۵۸	جمع
--	۱/۱۰۹	--	۳/۶۳	--	-	ممتوسط محاسبه شده

نتیجه گیری

- 1- حدود 18 درصد از وزن کل نمونه اولیه به عنوان نرمه (ذرات ریزتر از 38 میکرون) قبل از آزمایش میز جدا گردید که حاوی 4/85 درصد اکسید آهن می باشد.
- 2- گرچه پرعیار حاصله حاوی حدود 1 درصد گوگرد است ولی عیار اکسید آهن آن 2/88 درصد میباشد.
- 3- حدود 6 درصد از کل نمونه به عنوان باطله حاوی 9/78 درصد اکسید آهن و 4/1 درصد گوگرد است.

2-1-2-7-آزمایش با میز لرزان روی نمونه اولیه 35+140-مش 0/3+0/106-میلیمتر

به علت ریز بودن با رو رودی در آزمایش قبل و مزاحمت آنها در کنترل آزمایش ابتدا مقداری نمونه تا ریزتر از 0/5 میلیمتر آسیا شده و ذرات ریزتر از 106 میکرون آن (نرمه) توسط سرند گرفته و ذرات 0/5+0/106- میلیمتر توسط میز لرزان مورد جدایش قرار گرفت که نتایج در جدول شماره 4 درج گردیده است.

جدول شماره 4-

محصولات	وزن گرم	درصد وزنی	%Fe ₂ O ₃		%S	
			عیار	بازیابی	عیار	بازیابی
پر عیار	۳۰۳۰	۷۱/۹۶	۳/۱۶	۵۹/۱۷	۱/۱۱۶	۵۷/۴۹
باطله	۷۰	۱/۶۶	۱۳/۵۱	۵/۸۳	۴/۹۸۵	۵/۹۳
نرمه	۱۱۱۱	۲۶/۳۸	۵/۱۰	۳۵/۰۰	۱/۹۳۶	۳۶/۵۶
جمع	۴۲۱۱	۱۰۰	--	۱۰۰	--	۹۹/۹۸
مبتدو سط محاسبه شده	--	--	۳/۸۴	--	۱/۳۹۷	--

نتیجه گیری

- 1- حدود 26 درصد وزنی از کل نمونه اولیه را ذرات ریزتر از 106 میکرون (نرمه) تشکیل می دهد که حاوی 5/1 درصد اکسید آهن و 1/93 درصد گوگرد است.
- 2- گرچه عیار گوگرد در محصول پر عیار حدود 1/1 درصد می باشد ولی جدول شماره 4 نشان می دهد بیش از 57 درصد از گوگرد در این محصول تمرکز یافته است.
- 3- بانگاهی دقیقتر به نتایج متوجه می شویم که علی رغم بالابودن عیار اکسید آهن و گوگرد در محصول باطله، بازیابی این دو عنصر در این محصول ناچیز می باشد (5/83 و 5/93 درصد)

7-2-1-3- آزمایش با میز لرزان روی نمونه اولیه 120+50-مش (0/3+0/125- میلیمتر)

در این آزمایش از نمونه اولیه ای که تا ریزتر از 0/3 میلیمتر آسیا شده بود ابتدا ذرات ریزتر از 125 میکرون بوسیله سرنده جدا گردید سپس به منظور مقایسه با آزمایش قبل یک جدایش میز بر روی ذرات 0/3+0/106- میلیمتر صورت گرفت. محصولات و نتایج آنالیز شیمیایی همراه با بازیابی آنها در جدول شماره 5 آمده است.

جدول شماره-5

ت محصولات	وزن گرم	درصد وزنی	%Fe ₂ O ₃		%S	
			عیار	بازیابی	عیار	بازیابی
پر عیار	۳۰۵۰	۶۵/۱۷	۱/۹۲	۳۸/۸۵	۰/۶	۲۸/۹۶
باطله	۱۰۰	۲/۱۴	۱۸/۸۵	۱۲/۵۳	۱۵/۶۴	۲۴/۷۹
نرمه	۱۵۳۰	۳۲/۶۹	۴/۷۹	۴۸/۶۲	۱/۹۱	۴۶/۲۵
جمع	۴۶۸۰	۱۰۰	--	۱۰۰	--	۱۰۰
متوسط محاسبه شده	--	--	۳/۲۲	--	۱/۳۵	--

نتیجه گیری

- 1- جدول 32-33 درصد وزنی از کل نمونه که حاوی 4/79 درصد اکسید آهن و 1/91 در گوگرد می باشد . به عنوان نرمه (ذرات 125- میکرون) گرفته شد
- 2- بیش از 65 درصد وزنی نمونه اولیه را محصول پر عیار تشکیل می دهد.
- 3- پر عیار حاصله از نظر اکسید آهن و گوگرد کاهش نسبتاً خوبی را در مقایسه با آزمایش قبلی نشان می دهد و به ترتیب به 1/92 و 0/6 درصد رسیده است.
- 4- عیار آهن و گوگرد در باطله حاصله نیز در مقایسه با آزمایش قبلی افزایش یافته است.

4-1-2-7-آزمایش با میز لرزان روی نمونه اولیه (50+140-مش) 0/3+0/106 – میلیمتر

جهت استفاده از دامنه وسیعتری از دانه بندی آزمایش دیگری با میز لرزان روی ذرات 0/0+3/106-میلیمتر شده نمونه اولیه انجام گرفت که نتایج در جدول شماره 6 آمده است.

جدول شماره 6-

Al ₂ O ₃		%S		%Fe ₂ O ₃		درصد وزنی	وزن گرم	ت محصولا
باریابی	عیار	بازیابی	عیار	بازیابی	عیار			
۵۱/۴۲	۵۲/۸۷	۳۰/۳۰	۰/۷۴	۲۸/۷۲	۲/۰۴	۴۸/۸۵	۱۹۱۸	پر عیار
۲/۶۰	۴۷/۴۴	۱۴/۹۱	۶/۴۷	۹/۰۷	۱۱/۴۴	۲/۷۵	۱۰۸	باطله
۴۵/۹۸	۴۷/۷۱	۵۴/۷۷	۱/۳۵	۶۲/۲۱	۴/۴۶	۴۸/۴۰	۱۹۰۰	نرمه
۱۰۰	--	۹۹/۹۸	--	۱۰۰	--	۱۰۰	۳۹۲۶	جمع
--	۵۰/۲۲	--	۱/۱۹۲۹	--	۳/۴۶۹۸	--	--	مستوسط محاسبه شده

نتیجه گیری

1- بیش از 48 درصد نمونه اولیه را ذرات 106 میکرون تشکیل می دهند که حاوی 4/46 درصد اکسید آهن و 1/35 درصد گوگرد بوده و باید بعداً مورد بررسی بروشهای دیگر مانند فلوتاسیون قرار گیرد.

2- محصول پر عیار که بیش از 58 درصد وزنی نمونه اولیه را تشکیل می دهد حاوی 0/74 درصد گوگرد و حدود 2 درصد اکسید آهن است.

3- نکته قابل توجه این است که فقط حدود 15 درصد از کل گوگرد توسط میز لرزان حذف شده و حدود 55 درصد از کل گوگرد در محصول نرمه (ذرات 106 میکرون) متمرکز گردیده.

7-2-2- آزمایشات با مار پیچ همفري

7-2-2-1- آزمایش با مار پیچ همفري روی ذرات 50-مش شده (0/3-میلیمتر شده)

جهت بررسی جدایش پیریت و کانیهای آهن دار توسط مار پیچ همفري . حدود 6 کیلوگرم نمونه اولیه خرد شده تا 0/3 میلیمتر مورد آزمایش قرار گرفت . نتایج در جدول شماره 7 درج شده است.

جدول شماره 7-

نوع محصول	وزن گرم	درصد وزنی	%Fe2o3		%S	
			عیار	بازیابی	عیار	بازیابی
سبک	۱۹۹۱	۳۳/۵۰	۴/۴۶	۴۱/۴۷	۱/۲۹	۳۳/۶۰
متوسط	۳۰۰۰	۵۰/۴۸	۲/۶۳	۳۶/۸۴	۰/۸۶	۳۳/۷۶
سنگین	۹۵۲	۱۶/۰۳	۴/۸۸	۲۱/۶۹	۲/۶۲	۳۲/۶۴
جمع	۵۹۴۳	۱۰۰	--	۱۰۰	--	۱۰۰
متوسط محاسبه شده	--	--	۳/۶۰۳۵	--	۱/۲۸۶	--

نتیجه گیری

- 1- محصول سبک حاصله بیشتر به نرمه شباهت دارد که تاییدی بر نتایج تجزیه سرندي است از این نظر که در محصولات ریز دانه عیار اکسید آهن بالا است.
- 2- امکان تهیه محصول پر عیار حاوی 0/86 درصد گوگرد با مارپیچ همفري وجود دارد (محصول متوسط)
- 3- محصول سنگین یا باطله حاوی حدود 5% اکسید آهن و 2/62 درصد گوگرد میباشد.
- 4- بهتر است آزمایش دیگری روی نمونه اولیه 0/3+0/038- میلیمتر انجام پذیرد.

7-2-2- آزمایش با مارپیچ همفري روی ذرات 400+50- مش شده (0/3+0/380-

میلیمتر)

حدود 7 کیلوگرم نمونه اولیه ابتدا توسط آسیای میله ای تا ریزتر از 0/3 میلیمتر آسیا و ذرات 0/038- میلیمتر آن گرفته شد (محصول نرمه) و سپس بخش 0/3+0/038- میلیمتر نمونه توسط مارپیچ همفري مورد جدایش قرار گرفت. لازم به ذکر است که در این آزمایش محصول سبک به عنوان پر عیار اولیه در نظر گرفته شد و محصول میانی یکبار دیگر مورد جدایش قرار گرفت که در نتیجه چهار محصول پر عیار اولیه پر عیار نهایی متوسط و باطله در این آزمایش حاصل شد.

جهت سهولت در محاسبات ذرات ریزتر از 38 میکرون به عنوان يك محصول در جدول شماره 8 همراه با دیگر محصولات درج گردیده است.

جدول شماره 8

Al2O3		%S		%Fe2O3		درصد وزنی	وزن گرم	ت محصول
باریابی	عیار	باریابی	عیار	باریابی	عیار			
۱۲/۶۶	۴۸/۲۰	۹/۶۸	۱/۱۳	۱۲/۰۹	۳/۲۲	۱۳/۵۵	۹۵۲	پر عیار اولیه (سبک)
۴۰/۶۷	۵۴/۸۵	۱۶/۹۳	۰/۷۰	۲۱/۹۳	۲/۰۷	۳۸/۲۵	۲۶۸۸	پر عیار نهایی
۸/۸۱	۵۴/۵۷	۹/۳۲	۱/۷۷	۷/۹۶	۳/۴۵	۸/۳۳	۵۸۵	ممتوسط
۱۱/۸۸	۵۱/۲۰	۳۶/۱۷	۴/۷۸	۱۹/۵۳	۵/۸۹	۱۱/۹۷	۸۴۱	باطله سنگین
۲۵/۹۸	۴۸/۰۳	۲۷/۸۷	۱/۵۸	۳۸/۴۹	۴/۹۸	۲۷/۹۰	۱۹۶۰	نرمه
۱۰۰	--	۹۹/۹۷	--	۱۰۰	--	۱۰۰	۷۰۲۶	جمع
--	۵۱/۵۸۵۹	--	۱/۵۸۲	--	۳/۶۰۹۹	--	--	ممتوسط محاسبه شده

نتیجه گیری

- 1- حدود 28 درصد از کل نمونه آماده شده را ذرات ریزتر از 38 میکرون تشکیل میدهد که در اثر آسیا نمودن بوجود آمده است.
- 2- محصول سنگین(باطله) حدود 12 درصد وزنی را تشکیل میدهد ضمن اینکه حاوی حدود 7/22 درصد اکسید آهن و 4/78 درصد گوگرد میباشد.
- 3- پرعیار نهایی که حدود 38 درصد وزنی بار اولیه را تشکیل میدهد حاوی 2 درصد اکسید آهن و 0/7 درصد گوگرد میباشد که در مقایسه با آزمایش قبلی عیار گوگرد و آهن کاهش یافته اند.
- 4- پرعیار اولیه(محصول سبک) حاوی چند درصد اکسید آهن و 1/13 درصد گوگرد می باشد.

5- به طور کلی میتوان گفت حذف ذرات ریز تر از 38 میکرون از بار ورودی به ماریچ همفري عيار گوگرد را فقط 0/16 درصد کاهش داده(این آزمایش نسبت به آزمایش قبلي) در صورتی که باعث کاهش درصد وزني محصول پر عيار نهايي به میزان حدود 12 درصد گشته است.

3-7- آزمایشات فلوتاسیون

1-3-7- آزمایش فلوتاسیون روی نمونه اولیه 50- مش شده (0/3 میلیمتر)

جهت فلوتاسیون مستقیم پیریت حدود 1 کیلوگرم نمونه اولیه تا ریزتر از 0/3 میلیمتر آسیا شد و در PH طبیعی (حدود 7/5) مورد آزمایش قرار گرفت.

مواد مصرفی:

سیلیکات سدیم- اتیل اکزنات پتاسیم و روغن کاج
نتایج آزمایش فوق در جدول شماره 9 آمده است.

جدول شماره 9 -						
%S	%Fe ₂ O ₃		وزن درصد وزنی	وزن گرم	ت محصولا	
	عيار	بازيایي				
31/34	0/69	40/68	2/18	65/1	623	پير عيار
68/66	2/82	59/32	5/93	34/9	334	باطله
100	--	100	--	100	957	جمع
--	1/433	--	3/4887	--	--	متوسط محاسبه شده

نتیجه گیری

1- حدود 35 درصد وزني نمونه اولیه بعنوان باطله حاوي 5/93 درصد آهن و 2/82 درصد گوگرد میباشد.

2- بازیابی اکسید آهن و گوگرد در محصول باطله به ترتیب 59/32 و 68/66 درصد میباشد.

3- امکان تهیه محصولی پرعیار حاوی 2/18 درصد اکسید آهن و 0/69 درصد گوگرد با بیش از 65 درصد وزنی وجود دارد.

7-3-2- آزمایش فلوتاسیون روی ذرات 140- مش (0/106 میلیمتر)

در این آزمایش سعی شده پیریت موجود در ذرات ریزتر از 106 میکرون فلوته شود. این دانه ها در آزمایش میز (4-1-2-7) بعنوان نرمه کنار گذاشته شده بود آزمایش در PH طبیعی و با استفاده از مواد شیمیایی ذیل صورت گرفت.

سیلیکات سدیم- پتاسیم اتیل اکزنات و روغن کاج

نتایج در جدول شماره 10

جدول شماره 10 -

Al2O3		%S		%Fe2O3		درصد	وزن	ت
باریابی	عیار	بازیابی	عیار	بازیابی	عیار	وزنی	گرم	محصولات
63/10	49/34	16/47	0/36	40/61	3/97	61/02	1080	پیر عیار
36/90	45/17	83/51	2/86	59/39	6/8	38/98	690	باطله
100	--	99,68	--	100	--	100	1770	جمع
--	47/71	--	1/335	--	4/46	--	--	مستوسط محاسبه شده

نتیجه گیری

1- حدود 39 درصد وزنی بار ورودی به عنوان باطله حاوی 6/8 درصد اکسید آهن و 2/86 درصد گوگرد از مدار خارج شده است. که در این صورت 83/51 درصد گوگرد به طور نسبی و 45/74 درصد گوگرد (در جدول قید نگردیده) بصورت کلی (بازیابی نسبت به نمونه اولیه یا کل نمونه) در محصول باطله وجود دارد.

2- پرعیار حاصله، حدود 61 درصد وزنی نسبت به بار ورودی، حاوی 0/36 درصد گوگرد است.

3- عیار اکسیدآلومینیم در محصول پرعیار 49/34 درصد می‌باشد که بازیابی نسبی آن 63/1 و بازیابی کلی آن به بیش از 29 درصد (در جدول درج نگردیده) میرسد.

7-3-3- آزمایشات فلوتاسیون روی نمونه اولیه 50+400- مش (0/3+0/038) میلیمتر

در این سری آزمایشات سعی شد ابتدا نمونه تا ریزتر از 0/3 میلیمتر آسیا و سپس ذرات ریزتر از 38 میکرون آن توسط سرند گرفته شود. گرچه مختصر تفاوتی در مقدار و نوع مواد شیمیایی مصرفی در آزمایشات وجود دارد ولی در هر سه آزمایش انجام شده فلوتاسیون پیریت بصورت مستقیم انجام پذیرفت. نوع و مقدار مواد شیمیایی مصرفی در هر آزمایش قبل از جدول آمده است. لازم به ذکر است که جهت سهولت در محاسبات مانند دیگر آزمایشات نرمه (ذرات ریزتر از 38 میکرون) به عنوان یک محصول در جدول آمده است.

آزمایش اول

مواد مصرفی

سیلیکات سدیم	تن / 500 گرم
پتاسیم اتیل اگزنتات	تن / 200 گرم
روغن کاج	تن / 25 گرم

نتایج آزمایش در جدول شماره 11 درج گردیده است.

جدول شماره- 11

ت محصولات	وزن گرم	درصد		%S	
		وزنی	عیار	بازیابی	عیار
پر عیار	۶۰.۱	۶۱/۸۹	۱/۵۶	۲۹/۴۷	۰/۴۳
باطله	۱۳۰	۱۳/۳۹	۷/۹۰	۳۲/۲۸	۵/۰۲
نرمه	۲۴۰	۲۴/۷۲	۵/۰۷	۳۸/۲۵	۱/۵۷
جمع	۹۷۱	۱۰۰	--	۱۰۰	--
متوسط محاسبه شده	--	--	۳/۲۷۶۶	--	۱/۳۲۶۴

نتیجه گیری

- 1- ذرات ریزتر از 38 میکرون بیش از 24 درصد کل نمونه را تشکیل میدهند.
- 2- ذرات ریزتر از 38 میکرون حاوی بیش از 5 درصد اکسید آهن و 1/5 درصد گوگرد میباشد.
- 3- فقط 13/39 درصد از کل نمونه به عنوان باطله گرفته شده که حاوی حدود 8 درصد اکسید آهن و 5 درصد گوگرد است.
- 4- عیار اکسید آهن و گوگرد در محصول پرعیار به ترتیب 1/56 و 0/43 درصد میباشد ضمن اینکه این محصول حدود 62 درصد از کل نمونه را تشکیل میدهد.

آزمایش دوم

در این آزمایش علاوه بر مواد شیمیایی مصرف شده در آزمایش قبلی از سولفور سدیم (حدود 300 گرم/تن) استفاده شد.

با توجه به استفاده از سولفور سدیم PH محیط به 11 رسید که در این مرحله اولین کف یا محصول باطله گرفته و سپس در مرحله دوم PH با استفاده از اسید کلریدریک به حدود 8 درصد کاهش یافته و کف یا باطله دوم گرفته شد. نتایج حاصل از این آزمایش در جدول شماره 12 درج گردیده است.

Al ₂ O ₃		%S		%Fe ₂ O ₃		درصد وزنی	وزن گرم	ت محصولات
بازیابی	عیار	بازیابی	عیار	بازیابی	عیار			
۷۰/۳۰	۵۱/۵۶	۲۴/۵۲	۰/۵	۴۳/۶۵	۲/۳۱	۶۶/۴۷	۶۷۲	پر عیار
۴/۱۲	۴۱/۵۶	۱۵/۷۱	۴/۴	۱۰/۲۴	۷/۳۹	۴/۸۴	۴۹	باطله اول
۰/۹۱	۳۷/۱۲	۱۱/۵	۱۳/۱	۶/۴۵	۱۸/۹۳	۱/۱۹	۱۲	باطله دوم
۲۴/۶۷	۴۳/۷۴	۴۸/۲۸	۲/۳۸	۳۹/۳۶	۵/۰	۲۷/۵۰	۲۷۸	نرمه
۱۰۰	--	۱۰۰	--	۱۰۰	--	۱۰۰	۱۰۱۱	جمع
--	۴۸/۷۵۳۶	--	۱/۳۵۵۶	--	۳/۴۹	--	--	متوسط محاسبه شده

نتیجه گیری

- 1- حدود 5 درصد از کل نمونه (حاوی 7/39 درصد اکسید آهن و 4/4 درصد گوگرد) بعنوان باطله اول قابل حذف است.
- 2- باطله دوم که حدود فقط یک درصد وزنی را تشکیل میدهد حاوی 18/93 درصد اکسید آهن و 13/1 درصد گوگرد میباشد.
- 3- پس از محاسبه میانگین اکسید آهن و گوگرد در باطله ها به ترتیب 9/66 و 6/11 درصد خواهد شد.
- 4- امکان تهیه محصولی پر عیار حاوی 2/31 درصد اکسید آهن و 0/5 درصد گوگرد وجود دارد. که در این صورت عیار و بازیابی اکسید آلومینیم بترتیب حدود 51 و 70 درصد خواهد بود.
- 5- در مقایسه با آزمایش قبلی به نظر میرسد که سولفور سدیم اثر مطلوب نداشته است.

آزمایش سوم

در این آزمایش جهت بررسی نقش مقدار مصرف سیلیکات سدیم یک آزمایش روی همان ذرات 0/0+3/038- میلیمتر انجام گرفت مقدار مصرف مواد شیمیایی مختلف بشرح ذیل میباشد.

سیلیکات سدیم تن / 1 کیلوگرم
 پتاسیم اتیل اگزنتات تن / 200 کیلوگرم
 روغن کاج تن / 25 کیلوگرم

بعلت افزایش مقدار سیلیکات سدیم PH به حدود 10 رسید که با استفاده از اسیدکلریدریک PH تا 8 کاهش یافته و آنگاه آزمایش فلوتاسیون صورت گرفت نتایج حاصله در جدول شماره 13 درج شده است.

جدول شماره 13-

ت محمولا	وزن گرم	درصد وزنی	%Fe2o3		%S		Al2O3	
			عیار	بازیابی	عیار	بازیابی	عیار	بازیابی
پر عیار	۶۴۶	۶۶/۱۲	۱/۶۹	۳۳/۳۴	۰/۳۶	۱۶/۳۸	۴۹/۷۶	۶۹/۳۸
باطله	۵۳	۵/۴۳	۱۴/۹۴	۲۴/۲۲	۹/۹۰	۳۷	۳۸/۱۸	۴/۳۷
نرمه	۲۷۸	۲۸/۴۵	۵	۴۲/۴۴	۲/۳۸	۴۶/۶۰	۴۳/۷۴	۲۶/۲۵
جمع	۹۷۷	۱۰۰	--	۱۰۰	--	۹۹/۹۸	--	۱۰۰
متوسط محاسبه شده	--	--	۳/۳۵	--	۱/۴۵۳	--	۴۷/۴۱۸۵	--

نتیجه گیری

- 1- باطله این آزمایش با حدود 5/5 درصد وزنی حاوی 15 درصد اکسید آهن و حدود 10 درصد گوگرد میباشد و این در حالی است که مقدار آلومین آن 38/18 درصد میباشد.
- 2- پر عیار حاصل از این آزمایش در مقایسه با آزمایش اول حدود 4 درصد وزنی افزایش یافته ضمن اینکه اکسید آهن و گوگرد نیز بترتیب به مقادیر 1/69 و 0/36 درصد رسیده است.
- 3- بازیابی محصول پر عیار کمی بیش از 69 درصد میباشد.

4-7- آزمایشات مغناطیسی خشک و تر

1-4-7- مغناطیسی تر:

این آزمایشات با درو سایز دانه بندی 50-مش (0/3 - میلیمتر) و 200- (0/075 - میلیمتر) با شدت حداکثر ، حدود 6 آمپر انجام گرفت . لازم به توضیح است که نمونه 200- مش شده حاصل از نمونه اولیه 200+50- مش شده در مغناطیس خشک بوده، که به طور جداگانه مغناطیس ترگردیده است. نتایج آزمایشات فوق به ترتیب در جدول شماره 14 و 15 آورده شده است.

جدول شماره 14-

ت محصولات	وزن گرم	درصد وزنی	%Fe ₂ O ₃		%S	
			عیار	بازیابی	عیار	بازیابی
پر عیار	۱۸۱	۹۳/۸	۲/۳۴۶	۶۹/۹۲	۱/۱۳۱	۷۹/۱۲
باطله	۱۲	۶/۲۲	۱۵/۲۲	۳۰/۰۸	۴/۵	۲۰/۸۸
جمع	۱۹۳	۱۰۰	--	۱۰۰	--	۱۰۰
متوسط محاسبه شده	--	--	۳/۱۴۷۲	--	۱/۳۴۰۷	--

نتیجه گیری :

همانطور که در جدول فوق دیده می شود در محصول باطله عیار قابل توجهی از آهن (15/22 در صد) با درصد وزنی 6/22 جذب شده است اما با توجه به عیار گوگرد و توضیح آن در محصول پر عیار میتوان نتیجه گرفت که بخش عمده ای از پیریت در این محصول باقی مانده است.

جدول شماره 15-

Al ₂ O ₃		%S		%Fe ₂ O ₃		درصد وزنی	وزن گرم	نت محصول
باریابی	عیار	باریابی	عیار	باریابی	عیار			
۹۳/۳۶	۵۱/۴۹	۸۹/۷۵	۱/۴۶	۷۷/۵۶	۲/۹۷	۹۲/۴۰	۱۴۶	پر عیار
۶/۶۴	۴۴/۵۴	۱۰/۲۶	۲/۰۳	۲۲/۴۴	۱۰/۴۵	۷/۶۰	۱۲	باطله
۱۰۰	--	۱۰۰	--	۱۰۰	--	۱۰۰	۱۵۸	جمع
	۵۰/۹۶	--	۱/۵۰۳	--	۳/۵۳۸	--	--	مستوسط محاسبه شده

نتیجه گیری :

- همانطور که در جدول مشاهده می شود محصول پر عیار که بیش از 92 درصد وزنی را تشکیل می دهد حاوی 3 درصد Fe₂O₃ و 1/46 درصد گوگرد بوده و باید توسط روشهای دیگر مانند روشهای ثقلی و یا فلوتاسیون فراوری گردیده تا به عیار قابل قبول گوگرد برسد.
- باتوجه به این آزمایش می توان نتیجه گرفت که علاوه بر جذب درصد بالایی از آهن موجود در نمونه (حدود 22 درصد با عیار Fe₂O₃ 10/45 در صد) بخش عمده پیریت در محصول پر عیار باقی مانده است.

7-4-2-انجام آزمایشات مغناطیسی خشک:

در این آزمایش که با دانه بندی 200+50- مش شده با شدت حداکثر 3 آمپر صورت پذیرفت . کسانتره حاصل دو بار متوالی دیگر در دستگاه ریخته شد و نهایتاً یک کسانتره نهایی و یک باطله نهایی تهیه گردید. نتایج حاصل از این آزمایش در جدول شماره 16 آورده شده است.

جدول شماره 16

Al ₂ O ₃		%S		%Fe ₂ O ₃		درصد وزنی	وزن گرم	ت محصول
باریایی	عیار	باریایی	عیار	باریایی	عیار			
۹۳/۲۹	۴۸/۶۴	۹۱/۹۳	۱/۰۲	۸۴/۵۴	۲/۳۴	۹۳/۴۷	۱۸۶	پر عیار
۶/۷۱	۵۰/۱۲	۸/۰۷	۱/۲۸	۱۵/۴۶	۶/۱۳	۶/۵۳	۱۳	باطله
۱۰۰	--	۱۰۰	--	۱۰۰	--	۱۰۰	۱۹۹	جمع
--	۴۸/۷۳۶	--	۱/۰۳۷	--	۲/۵۸۷	--	--	متوسط محاسبه شده

نتیجه گیری

- 1- با توجه به جدول فوق محصول پر عیار که بیش از 93 در وزنی را تشکیل می دهد حاوی 2/34 در صد Fe₂O₃ و 1/02 درصد گوگرد است.
- 2- همچنین مانند آزمایشات مغناطیسی تر چنین به نظر می رسد که علاوه بر جذب درصدی از آهن در محصول باطله پیریت در محصول پر عیار باقی مانده است.

3-4-7- آزمایش مغناطیسی خشک وتر بر روی 50-مش (0/3- میلیمتر)

در این آزمایش که در حقیقت بر روی يك نمونه 50-مش شده صورت پذیرفت ابتدا بخش (50+200-مش شده) مغناطیسی خشک و بخش 200-مش آن مغناطیس تر گردیده که نتایج این آزمایش در جدول شماره 17 قابل مشاهده است.

جدول شماره-17

Al ₂ O ₃		%S		%Fe ₂ O ₃		درصد وزنی	وزن گرم	ت محصول لا
باریایی	عیار	باریایی	عیار	باریایی	عیار			
۹۳/۳۳	۴۹/۸۹	۹۰/۷۵	۱/۲۱	۸۰/۹۴	۲/۶۲	۹۳	۳۳۲	پیر عیار
۶/۶۷	۴۷/۴۴	۹/۲۵	۱/۶۴	۱۹/۰۶	۸/۲۰	۷	۲۵	باطله
۱۰۰	--	۱۰۰	--	۱۰۰	--	۱۰۰	۳۵۷	جمع
	۴۹/۷۱	--	۱/۲۴	--	۳/۰۱	--	--	متوسط محاسبه شده

نتیجه گیری

به طور کلی با توجه به جدول فوق و عیارهای Fe₂O₃ و S در محصول پر عیار چنین به نظر می رسد که روشهای مغناطیسی به منظور فرآوری نمونه مزبور چندان مناسب نمی باشد.

نتیجه گیری نهایی:

- 1- با توجه به مطالعات کانی شناسی میکروسکوپی و آزمایشات کانه آرایی به نظر می رسد که در دانه بندی 0/3 میلیمتر اکثر دانه های نسبتاً درشت پیریت کاملاً آزاد گشته و سایر پیریت ها با درصد وزنی کم به صورت بسیار ریز دانه در حد 20 میکرون با گانگ درگیر می باشند از این جهت خردایش تا حد 0/3 میلیمتر درجه آزادی کافی را حاصل خواهد نمود.
- 2- آزمایشات مختلف نشان میدهد که پس از خردایش یا آسیا نمودن نمونه اولیه و سرند کردن آن بخش زیادی از اکسید آهن و گوگرد در ذرات ریز (38-75 میکرون) متمرکز می شود.
- 3- از میان آزمایشات انجام شده توسط میز لرزان بهترین نتیجه را آزمایش 3-1-2-7 داده که در آن بیش از 65 درصد از کل نمونه به عنوان محصول پر عیار گرفته شد و عیار اکسید آهن و گوگرد در این محصول به ترتیب به 1/92 و 0/6 در کاهش یافت .

4- به نظر می رسد که آزمایش با مارپیچ همفری بر روی نمونه اولیه 50- مش شده (0/3- میلیمتر) که فقط یک بار مورد جدایش قرار گرفت (آزمایش 1-2-2-7)، نتیجه مطلوبتری را نسبت به آزمایش با ذرات 400+50- مش حاصل نموده به طوری که بیش از 50 درصد از کل نمونه را محصول پر عیار تشکیل میدهد.

5- آزمایش فلوتاسیون روی نمونه اولیه 50- مش شده (0/3-میلیمتر) نشان می دهد که امکان تهیه محصولی پر عیار (حدود 65 درصد وزنی) حاوی حدود 2 درصد اکسید آهن و 0/69 درصد گوگرد به سادگی وجود دارد.

6- در صورت فلوتاسیون ذرات ریزتر از 106 میکرون (که در آزمایش بامیز امکان جدایش آنها وجود ندارد) محصول پر عیار با (61 درصد بارورودی) حاوی فقط 0/36 درصد گوگرد می باشد. در این صورت حدود 29 درصد وزنی کل نمونه به پر عیار نهایی افزوده خواهد شد به طوری که محصول پر عیار حاصل از میز و فلوتاسیون جمعاً بیش از 88 درصد کل نمونه اولیه را شامل خواهد شد.

7- در مجموع وزنی به نظر می رسد که با روش ترکیبی (میز لرزان و فلوتاسیون) امکان تهیه محصولی مناسب از نظر عیار اکسید آهن و گوگرد با راندمان خوب وجود دارد.

8- گر چه تقریباً در تمام آزمایشات فلوتاسیون محصول پر عیار مناسب می باشد ولی بهترین نتیجه مربوط به آزمایش سوم (3-3-7) بود که محصولی با بازیابی بیش از 69 درصد Al_2O_3 تولید نمود. ضمن اینکه عیار اکسید آهن و گوگرد آن به ترتیب 1/69 و 0/26 درصد گزارش گردیده است.

9- با توجه به کانی شناسی سنگ معدن که حاوی کانی های آهن دار مثل پیریت و سیدریت میباشد و همچنین نتایج حاصل از جدایش های مغناطیسی، به نظر میرسد که تهیه محصول قابل قبول به این روش وجود ندارد.

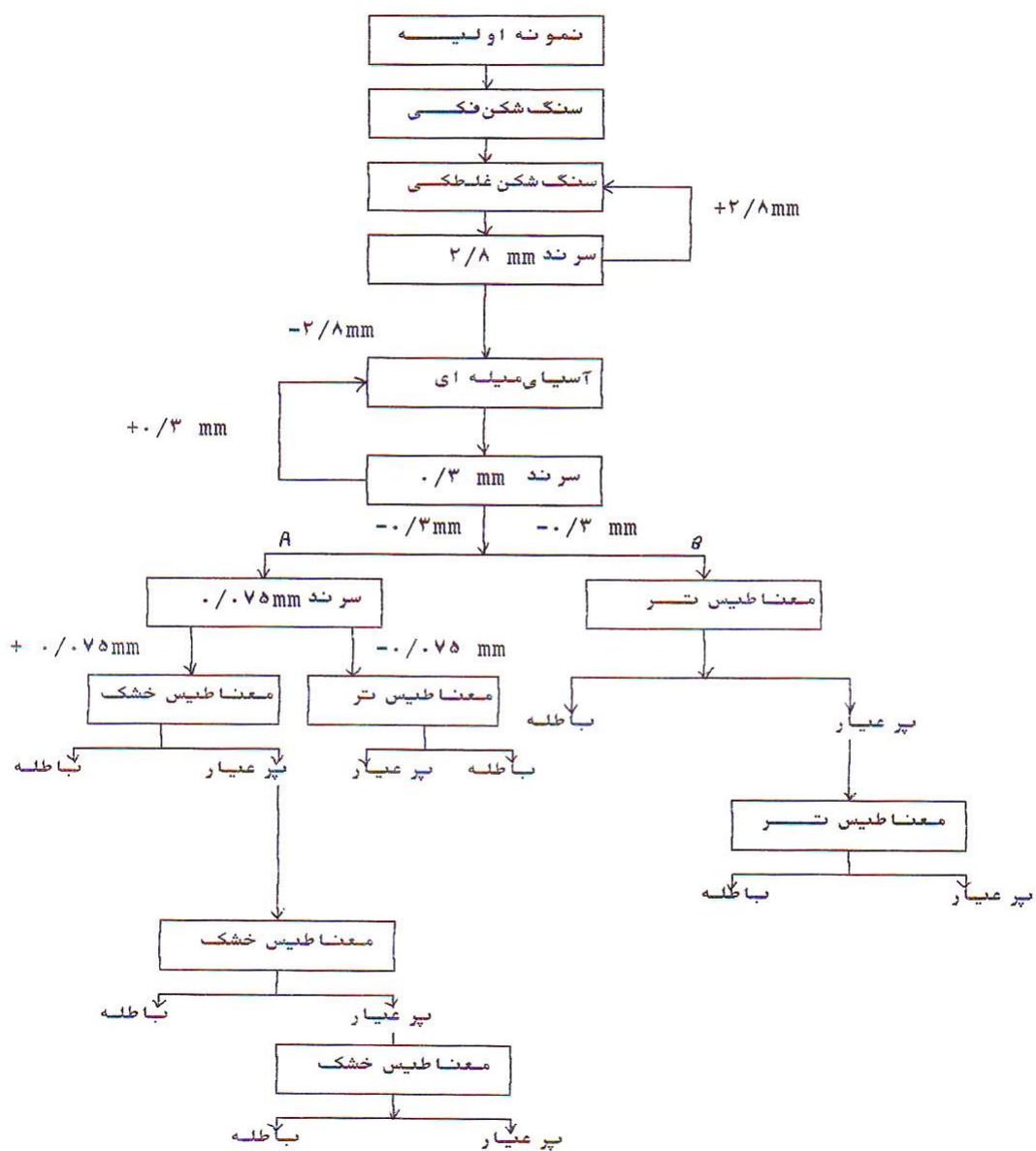
9- پیشنهادات جهت ادامه کار

- 1- انجام آزمایشات نیمه صنعتی فقط با استفاده از میز لرزان.
- 2- انجام آزمایشات تکمیلی فلوتاسیون جهت بهینه سازی آزمایشات از نظر مقدار مواد شیمیایی مصرفی، ابعاد بار ورودی، زمان فلوتاسیون و همچنین مقایسه دقیق تر نتایج حاصل از آزمایشات فوق.
- 3- در صورت امکان، انجام آزمایشات ترکیبی ثقلی (میز لرزان) و فلوتاسیون و مقایسه نتایج این آزمایشات با آزمایشات میز.

شمایي ساده از نحوه انجام عملیات فرآوری و کانه آرایی به روش های مختلف

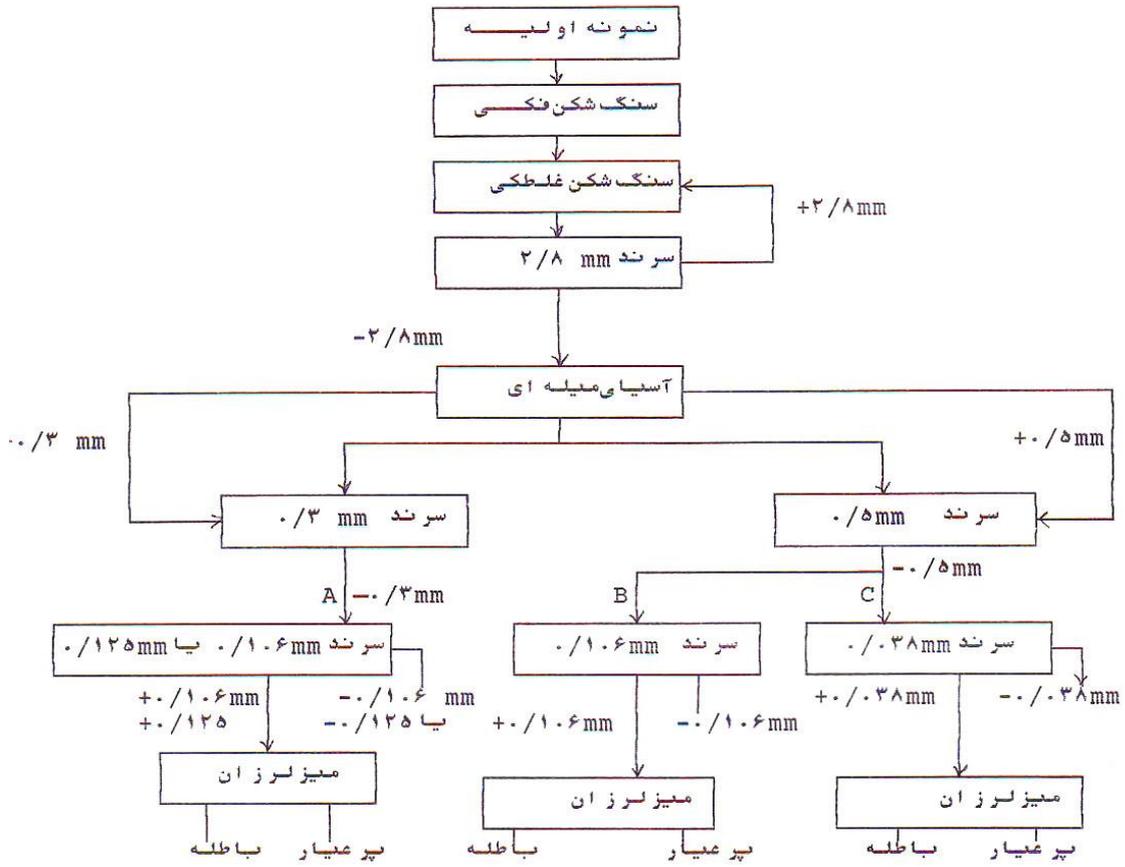
شمایي از انجام آزمایشات مغناطیس خشک و تر

شمایی از انجام آزمایشات مغناطیس خشک و تر

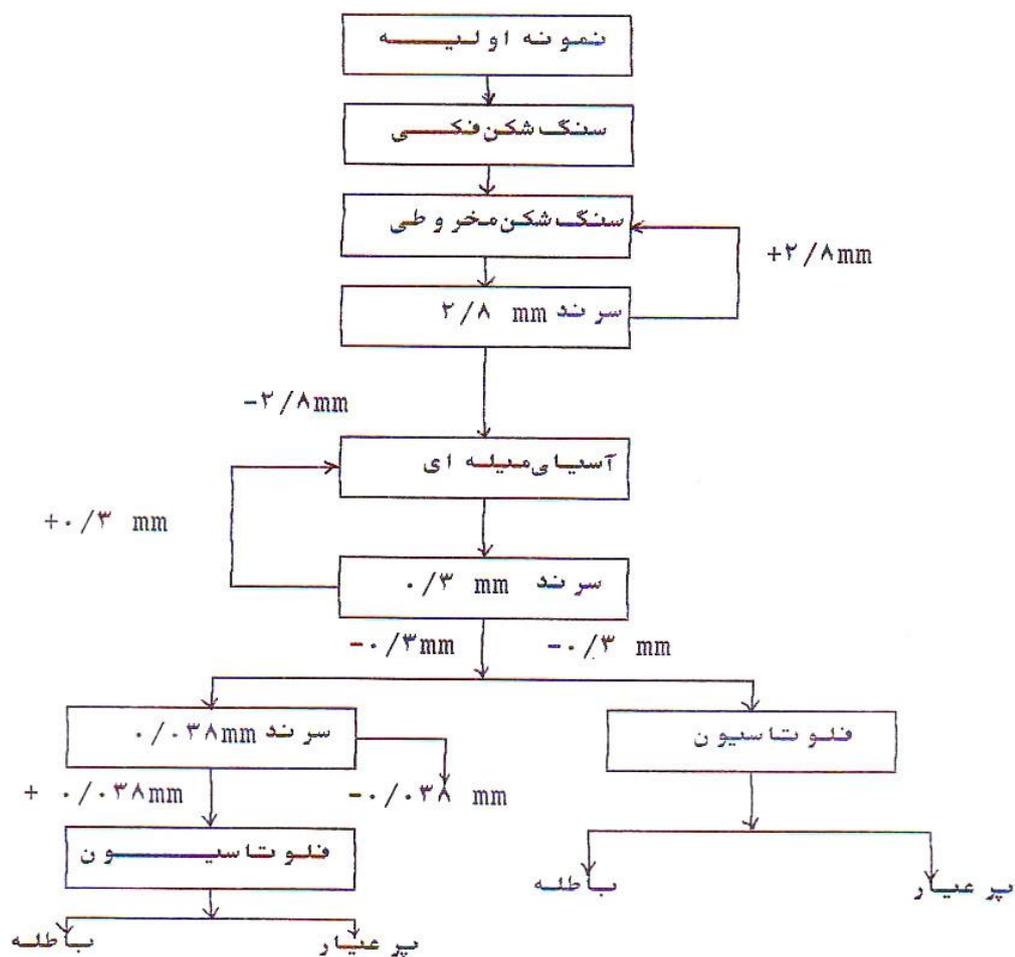
توضیح اینکه آزمایشات فوق در دو حالت مختلف A و B صورت پذیرفته است

شمایی از انجام آزمایشات میز

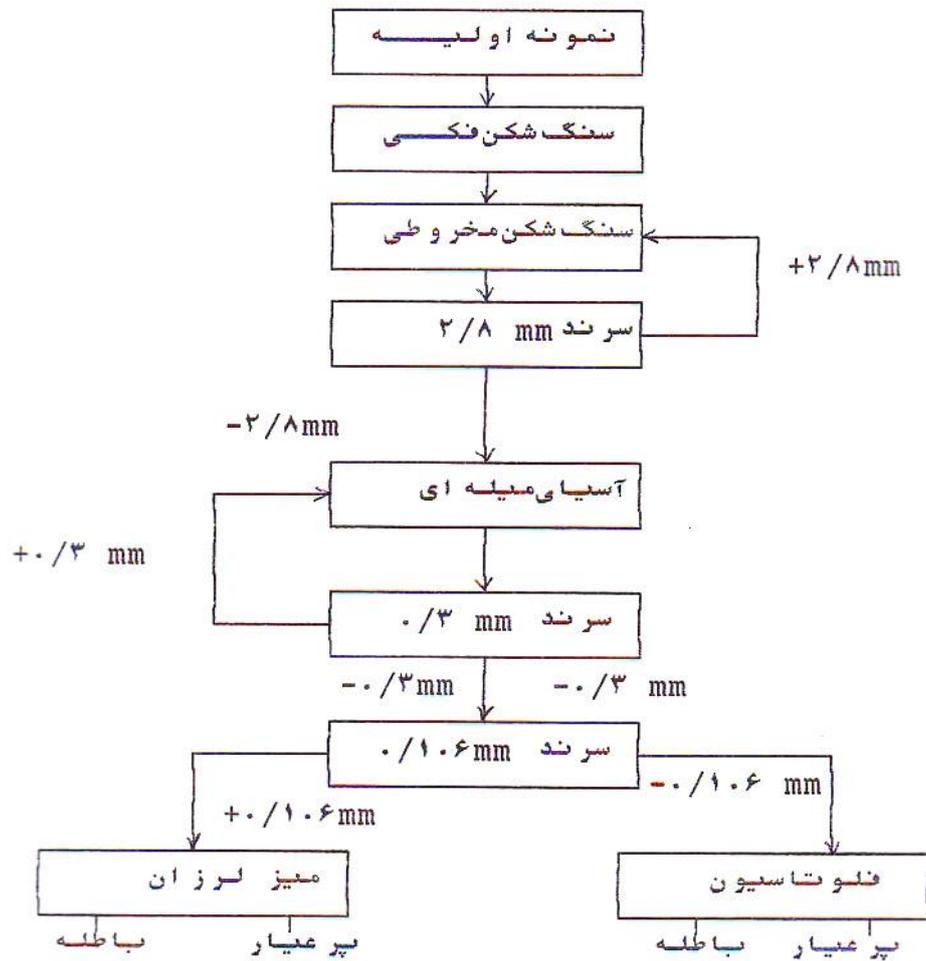
توضیح اینکه آزمایشات فوق در سه حالت مختلف A و B و C صورت پذیرفته است

شمایی از انجام آزمایشات فلوتاسیون

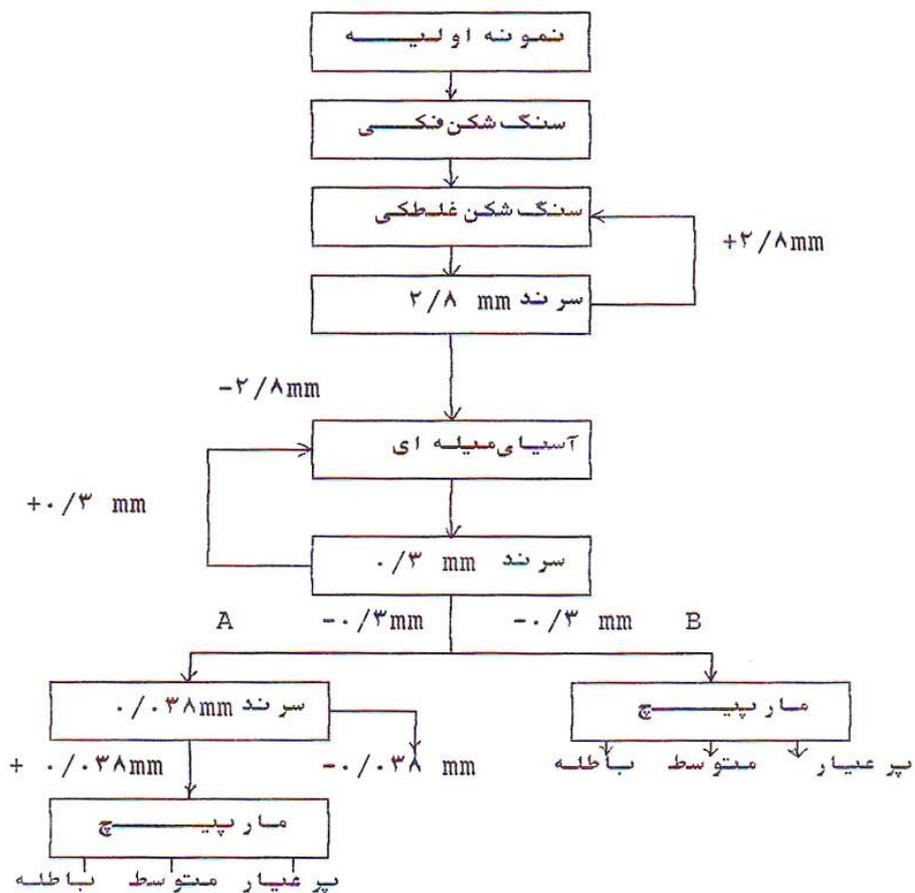

توضیح اینکه آزمایشات فوق در دو حالت مختلف A و B صورت پذیرفته است

شمایی از انجام آزمایشات میزوفلوتاسیون

شمایی از انجام آزمایشات مارپیچ

توضیح اینکه آزمایشات فوق در دو حالت مختلف A و B صورت پذیرفته است

فلوشیت پیشنهادی جهت آزمایشات نیمه صنعتی پیریتزدایی آرزبایت معدن شهید نیاچیان (دوبلان)

شماره	شرح
۱	عوزن سنگ معدن
۲	گریزلی
۳	سنگ شکن فکی
۴	سرنده لرزان
۵	سنگ شکن مخروطی
۶	عوزن سنگ خردشده
۷	آسیای میله ای
۸	کلاسیفایر
۹	هیدروسیکلون
۱۰	میزلرزان
۱۱	پمپ
۱۲	سلولهای فلوتاسیون
۱۳	فیلتر
۱۴	پمپ
۱۵	تیکنر
۱۶	سدبافته

